

Protokół Kontroli

Urzędu Miasta Bydgoszczy (kod 85 – 102) ul. Jezuicka 1, zwanego dalej „Urzędem”.

REGON 000596375

Prezydentem Miasta Bydgoszczy jest od dnia 22 listopada 2002r. Pan Konstanty Dombrowicz.

Kontrolę w okresie od dnia 19.05.2005r. do dnia 22.06.2005r. przeprowadziła Łucja Mroziak – główny specjalista kontroli państwowej Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Bydgoszczy, na podstawie upoważnienia Nr 047641 z dnia 17.01.2005r. i w okresie od dnia 19.05.2005r. do dnia 31.05.2005r. Zbigniew Kucewicz – specjalista kontroli państwowej Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Bydgoszczy, na podstawie upoważnienia Nr 047642 z dnia 18.05.2005r.

/ akta kontroli str. 1 - 2 /

Przedmiotem kontroli była legalność działań organów samorządu terytorialnego w sprawach likwidacji szkół i placówek oświatowo-wychowawczych w roku szkolnym 2003/2004 i 2004/2005.

W wyniku kontroli stwierdzono, co następuje:

1. Przyczyny likwidacji szkół i placówek oświatowo – wychowawczych.

1.1. Zgodnie z postanowieniami art. 5 c pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.), kompetencje w zakresie likwidacji szkół i placówek na terenie Miasta Bydgoszczy, należały do Rady Miasta Bydgoszczy zwanej dalej „Radą”.

Zgodnie z postanowieniami § 30 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Bydgoszczy, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 459/2003 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 7 listopada 2003r. (ze zm.), prowadzenie spraw związanych z organizacją i funkcjonowaniem przedszkoli, szkół podstawowych, ponadpodstawowych i innych placówek wychowawczo-edukacyjnych prowadzonych przez Miasto, w strukturze Urzędu należało do podstawowych zadań Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu, zwanego dalej „Wydziałem”.

Z § 12 ust. 3 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Bydgoszczy oraz § 1 ust. 16-153 załącznika nr 2 do Regulaminu (tekst ujednolicony wg stanu na 15.04.2005r.) wynikało, że na terenie Miasta Bydgoszczy prowadzi działalność 137 miejskich oświatowych jednostek organizacyjnych (przedszkola, szkoły, zespoły szkół, placówki oświatowo-wychowawcze).

Z protokołu Nr VI/2003 z Sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 lutego 2003r. wynikało, że w tym dniu Rada podjęła uchwałę nr VI/81/03 w sprawie polityki oświatowej Miasta Bydgoszczy na lata 2002-2003. W załączniku do tej uchwały podano, że celami kierunkowymi tej polityki m.in. są:

- zapewnienie standardowych warunków dla rozwoju dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych, a w tym m.in.: „racjonalizacja wykorzystania istniejącej miejskiej bazy oświatowej”,
- realizacja zadań wynikających z wdrażania reformy oświaty, a w tym m.in.: „kontynuowanie optymalizacji sieci przedszkoli publicznych i niepublicznych, szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych i innych placówek oświatowych”.

Z protokołu Nr 4/03 z posiedzenia Komisji Edukacji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 19 lutego 2003r. wynikało, że projekt uchwały w sprawie polityki oświatowej na lata 2003-2007 przed Sesją Rady był analizowany na posiedzeniu Komisji i został przez nią pozytywnie zaopiniowany.

/ akta kontroli str. 3 - 47 /

W dniu 10 listopada 2004r. Rada Miasta Bydgoszczy podjęła uchwałę Nr XXXVI/295/04 w sprawie strategii rozwoju Bydgoszczy do 2015 roku. W załączniku do tej uchwały wymieniono m.in. że jednym z celów operacyjnych tej strategii jest: „Poprawa funkcjonowania systemu oświaty i wychowania”, a jednym z działań w ramach tego celu, to: „Dostosowanie sieci szkół do potrzeb demograficznych”.

/ akta kontroli str. 296 - 312 /

Poza w/wym. uchwałami, podejmowane były, dalsze działania zmierzające do uporządkowania w mieście sieci szkół i placówek oświatowo-wychowawczych. Z protokołów z Sesji Rady Miasta Bydgoszczy oraz Komisji Edukacji wynikało, że organizacja i funkcjonowanie szkół i placówek oświatowo-wychowawczych oraz projekty uchwał o zamiarze i następnie likwidacji niektórych z nich w roku szkolnym 2003/2004 i 2004/2005, były przedmiotem zainteresowania Rady i zostały zapisane w protokołach z jej posiedzeń, a mianowicie:

- **Protokół Nr XXII/2004 z sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 lutego 2004r.** Z protokołu tego wynikało, że na tej sesji rozpatrywane były informacje Prezydenta Miasta na temat funkcjonowania publicznych i niepublicznych przedszkoli, szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych oraz sieci placówek oświatowo-wychowawczych, standardów oświatowych i poziomu ich finansowania, a także podjęta została uchwała w sprawie zamiaru likwidacji niektórych placówek oświatowo-wychowawczych, dla których organem prowadzącym jest miasto Bydgoszcz. Zagadnienia te były również rozpatrywane i opiniowane na posiedzeniu Komisji Edukacji i zapisane w Protokóle Nr 20/04 z dnia 4 lutego 2004r.

/ akta kontroli str. 48 - 124 /

- **Protokół Nr XXIII/2004 z sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 lutego 2004r.** Z protokołu tego wynikało, że na tej sesji podjęte zostały uchwały w sprawie likwidacji 2 przedszkoli, 1 szkoły podstawowej, rozwiązania 1 zespołu szkół i likwidacji 1 gimnazjum. Zagadnienia te były również rozpatrywane i opiniowane na posiedzeniu Komisji Edukacji i zapisane w Protokóle Nr 21/04 z dnia 18 lutego 2004r.

/ akta kontroli str. 125 - 181 /

- **Protokół Nr XXIV/2004 z sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 marca 2004r.** Z protokołu tego wynikało, że na tej sesji podjęte zostały uchwały w sprawie likwidacji 6 szkół ponadpodstawowych. Zagadnienia te były również rozpatrywane i opiniowane na posiedzeniach Komisji Edukacji i zapisane w Protokóle Nr 23/04 z dnia 17 marca 2004r. i Protokóle Nr 24/04 z dnia 24 marca 2004r.

/ akta kontroli str. 182 - 223 /

- **Protokół Nr XXIX/2004 z sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 marca 2004r.** Z protokołu tego wynikało, że na tej sesji podjęta została uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXIII/482/04 podjętą na XXIV sesji w dniu 24 marca 2004r. dot. reorganizacji i rozwiązania Zespołu Szkół nr 13 „Copernicanum” oraz likwidacji Gimnazjum nr 11 w Bydgoszczy. Zagadnienia te były również rozpatrywane i opiniowane na posiedzeniu Komisji Edukacji i zapisane w Protokóle Nr 27/04 z dnia 19 maja 2004r.

/ akta kontroli str. 224 - 239 /

- **Protokół Nr XXXVI/2004 z sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 4 listopada 2004r.** Z protokołu tego wynikało, że na tej sesji rozpatrywana była informacja o realizacji uchwały Nr VI/81/2003 w sprawie polityki

oświatowej miasta na lata 2003-2004 oraz podjęta została uchwała w sprawie sieci szkół podstawowych publicznych na terenie Miasta Bydgoszczy oraz granic ich obwodów.

/ akta kontroli str. 240 - 331 /

- **Protokół Nr XLI/05 z sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 9 lutego 2005r.** Z protokołu tego wynikało, że na tej sesji podjęte zostały uchwały w sprawie zamiaru likwidacji 2 szkół podstawowych oraz internatu w Zespole Szkół Odzieżowych. Zagadnienia te były również rozpatrywane i opiniowane na posiedzeniach Komisji Edukacji i zapisane w Protokóle Nr 36/04 z dnia 12 stycznia 2005r. i Protokóle Nr 38/05 z dnia 8 lutego 2005r.

/ akta kontroli str. 332 - 374 /

- **Protokół Nr XXIV/05 z sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 23 lutego 2005r.** Z protokołu tego wynikało, że na tej sesji podjęte zostały uchwały w sprawie likwidacji 2 szkół podstawowych oraz internatu w Zespole Szkół Odzieżowych. Zagadnienia te były również rozpatrywane i opiniowane na posiedzeniu Komisji Edukacji i zapisane w Protokóle Nr 40/05 z dnia 23 lutego 2005r.

/ akta kontroli str. 375 - 461 /

1.2. Z treści protokołów sesji Rady, posiedzeń Komisji Rady, oraz materiałów Wydziału Edukacji i Sportu przygotowywanych na potrzeby Rady wynikało, że przed podjęciem uchwał dotyczących likwidacji niektórych placówek oświatowych w roku szkolnym 2003/2004 i 2004/2005, Radzie Miasta Bydgoszczy przedstawiane były różnego rodzaju analizy dotyczące stanu sieci publicznych szkół i placówek oraz propozycje zmian w tej sieci, a także różne pogłębione analizy finansowe dotyczące tych jednostek.

W dniu 18.02.2004r. przedmiotem obrad XXII Sesji Rady był opracowany przez Wydział Edukacji i Sportu „Raport o stanie sieci placówek oświatowo wychowawczych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz”. W raporcie tym m.in. podano, że stan sieci placówek oświatowych wg stanu na koniec 2003r. przedstawiał się następująco :

- **Przedszkola** - w Bydgoszczy funkcjonuje **29** samodzielnych przedszkoli publicznych, obejmujących opieką **3.773** dzieci zgrupowanych w 181 oddziałach, w których zatrudnionych jest 358 pracowników pedagogicznych i 363 pracowników niepedagogicznych. Ponadto funkcjonuje **25** przedszkoli

niepublicznych obejmujących **3.138** dzieci zgrupowanych w 120 oddziałach, w których zatrudnionych jest 235 pracowników pedagogicznych i 182 niepedagogicznych. Opłata stała w przedszkolach publicznych wynosi 102 zł, a stawka żywieniowa kształtuje się w granicach 3,50 do 4 zł, również w przedszkolach niepublicznych opłata stała oscyluje wokół kwoty pobieranej przez przedszkola publiczne (czasami kwota ta powiększana jest o 10-20 zł składki rodziców, w ramach której prowadzone są dodatkowe zajęcia), a stawka żywieniowa dziecka kształtuje się w granicach 3 do 4 zł. Wykorzystanie miejsc normatywnych w przedszkolach publicznych jest zróżnicowane i waha się od 34,3% (Przedszkole nr 4 przy ul. Żółwińskiej 1) do 147,5% (Przedszkole nr 12 przy ul. Kruszyńskiej 52). Znacznie zróżnicowane są również miesięczne koszty utrzymania 1 dziecka w przedszkolu publicznym, które (po wyłączeniu kosztów remontów i odpisów na świadczenia socjalne emerytów) wahają się w granicach od 276 zł (Przedszkole nr 19 przy ul. Grunwaldzkiej 13) do 682 (Przedszkole nr 61 przy ul. Kąkolowej 21). Średni koszt ponoszony przez Gminę na utrzymanie dziecka w przedszkolu publicznym wynosi 396 zł, natomiast w przedszkolu niepublicznym 345 zł.

- **Szkoły podstawowe** – Miasto Bydgoszcz jest organem prowadzącym dla **59** szkół podstawowych (51 szkół masowych, 7 specjalnych, 1 dla dorosłych), do których uczęszcza łącznie **23.613** uczniów zgrupowanych w 1.044 oddziałach (średnio 22 osoby w 1 oddziale). W 7 szkołach podstawowych prowadzonych jest 88 oddziałów integracyjnych, w których łącznie uczy się 261 uczniów niepełnosprawnych. W 20 szkołach prowadzone są klasy sportowe, do których uczęszcza 1.825 uczniów. W oddziałach integracyjnych liczba uczniów wynosi od 15 do 21, w tym 3-5 dzieci niepełnosprawnych, natomiast w oddziałach sportowych wynosi 20. W szkołach podstawowych nauczyciele realizowali 2.326 etatów kalkulacyjnych wynikających z godzin dydaktycznych szkół. Średni koszt utrzymania jednego ucznia w szkołach masowych wynosi miesięcznie 327 zł, a w szkołach specjalnych 953 zł. Poważnym problemem w Bydgoszczy jest nauczanie indywidualne, którym w I semestrze roku szkolnego 2003/2004 objętych było 205 uczniów szkół podstawowych. Realizowali oni 1.469 godzin nauczania indywidualnego, co daje około 80 etatów nauczycielskich.
- **Gimnazja** – w Mieście funkcjonuje **50** gimnazjów (42 masowe, 7 specjalnych, 1 dla dorosłych), do których uczęszcza **14.191** uczniów zgromadzonych w 578 oddziałach. Średnio w oddziale uczy się 25 osób. W 3 gimnazjach prowadzonych jest 28 oddziałów integracyjnych, w których uczy się 140 uczniów niepełnosprawnych. W 15 gimnazjach prowadzone są klasy sportowe, do których uczęszcza 1.215 uczniów. W oddziałach integracyjnych liczba uczniów wynosi od 15 do 21, w tym 3-5 dzieci niepełnosprawnych,

natomiast w oddziałach sportowych wynosi 20. W gimnazjach nauczyciele realizowali 1.422 etaty kalkulacyjne. Średni koszt utrzymania jednego ucznia w gimnazjach masowych wynosił miesięcznie 257 zł, a w szkołach specjalnych 904 zł. Podobnie jak w szkołach podstawowych w gimnazjach prowadzi się nauczanie indywidualne. W I semestrze roku szkolnego 2003/2004 objętych było 136 uczniów, którzy realizowali 1.380 godzin, co daje około 76 etatów nauczycielskich.

- **Licea ogólnokształcące** – w Bydgoszczy funkcjonuje **18** liceów ogólnokształcących, w tym 2 specjalne, do których uczęszcza **9.432** uczniów, skupionych w 313 oddziałach. Średnia ilość uczniów w oddziale to 30 osób. Jedno liceum prowadzi 5 oddziałów integracyjnych, do których uczęszcza 22 uczniów niepełnosprawnych. W 3 liceach funkcjonuje 7 klas sportowych, do których uczęszcza 209 osób. Licea zatrudniają nauczycieli na 927 etatach kalkulacyjnych oraz pracowników administracji i obsługi na 169 etatach. Średni miesięczny koszt utrzymania ucznia w liceach masowych wynosi 260 zł, a w liceach specjalnych 800 zł. Nauczanie indywidualne obejmuje 82 osoby, które realizują 981 godzin, co daje około 54 etatów nauczycielskich.
- **Szkolnictwo zawodowe** – w Bydgoszczy oferta nauki w szkołach zawodowych na poziomie ponadgimnazjalnym opiera się na istnieniu 20 publicznych zespołów szkół i ośrodka doksztalcania, w ramach których funkcjonuje **98** szkół (licea profilowane, technika i zasadnicze szkoły zawodowe), w których uczy się **11.830** uczniów w 496 oddziałach. Proces edukacyjny realizowany jest przez nauczycieli zatrudnionych na 1.149 etatach kalkulacyjnych oraz pracowników administracji i obsługi zatrudnionych na 562 etatach kalkulacyjnych. Przy placówkach ponadgimnazjalnych istnieje 9 internatów, w których sprawowana jest opieka nad 969 uczniami w 36 grupach wychowawczych przez kadre zatrudnioną na 72 etatach kalkulacyjnych oraz personel pomocniczy w liczbie 122 etatów (19 etatów administracji i 103,2 etatów obsługi).
- **Szkoły dla dorosłych** – Miasto Bydgoszcz prowadzi **9** zespołów szkół i centrów kształcenia ustawicznego, do których uczęszczają **6.063** osoby dorosłe. W segmencie kształcenia dorosłych pracują 402 osoby (331 nauczycieli, 26 pracowników administracyjnych i 45 obsługi). Miasto prowadzi również Okręgowy Ośrodek Doskonalenia Zawodowego, prowadzący działalność kursową, z pracy którego korzystają osoby z wielu gmin województwa kujawsko-pomorskiego oraz z terenu całego kraju. Z oferty tej placówki korzysta średnio 329 osób miesięcznie. Nauczyciele w OODZ realizują 26 etatów kalkulacyjnych, a pracownicy obsługi i administracji 6,5 etatu.

- **Inne placówki** – na terenie miasta funkcjonuje 11 placówek oświatowo-wychowawczych. Są to Pałac Młodzieży, 5 młodzieżowych domów kultury, 2 bursy, 2 poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Szkolne Schronisko Młodzieżowe. Z różnych form działalności tych placówek (kół) korzystało 9.500 dzieci i młodzieży. W 2 funkcjonujących bursach jest 15 grup wychowawczych skupiających około 500 wychowanków. W Szkolnym Schronisku Młodzieżowym znajduje noclegi średnio 750 uczniów miesięcznie.
- **Stan techniczny bazy** – stan techniczny budynków i budowli oświatowych miasta Bydgoszczy jest zły i wymaga dużych nakładów finansowych. Zdecydowanie najgorszy jest stan techniczny szkół podstawowych. Pilnego kapitalnego remontu wymaga co najmniej 6 szkół podstawowych. W 2003r. na remonty budynków szkół podstawowych przeznaczono ze środków gminy 550 tys. zł i dodatkowo 130 tys. zł jakie otrzymano z rezerwy celowej Ministerstwa Edukacji. Środki przeznaczone na remonty tych budynków w stosunku do potrzeb są daleko niewystarczające. Stan techniczny budynków gimnazjów, poza jednym który wymaga poważnego remontu, oceniany jest jako dostateczny. Na remonty budynków gimnazjalnych w 2003r. przeznaczono 54 tys. zł. Jako dostateczny oceniany jest również stan budynków liceów ogólnokształcących, na remonty których przeznaczono 35 tysięcy złotych. Pilnego remontu wymagają również budynki czterech zespołów szkół, których stan techniczny jest zły. W tej grupie placówek na remonty przeznaczono w 2003r. ze środków gminy 243 tys. zł. oraz 30 tys. zł pozyskanych z rezerwy celowej Ministerstwa Edukacji. Stan techniczny pozostałych placówek oświatowo-wychowawczych, z pewnymi wyjątkami, oceniany jest jako dobry.

W raporcie o stanie szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, przedstawiona została w formie graficznej liczba dzieci urodzonych w latach 1995-2003. Z wykresu tego wynika, że corocznie maleje urodzeń, np. w 1995 roku urodziło się 3.543 dzieci, natomiast w 2003r. 2.913 dzieci. Ponadto w raporcie tym przedstawione zostały analizy finansowe obrazujące wydatki jakie poniesiono na funkcjonowanie szkół i placówek oświatowo-wychowawczych za 2001r, 2002r. i 2003r., z których m.in. wynikało, że w 2003r. nastąpił wzrost wydatków w stosunku do poniesionych w 2001r. o 8,4%, przy jednoczesnym spadku liczby uczniów o 2,8%.

/ akta kontroli str. 67 - 107 /

Z pisma Nr WES 0731-32/04 Wydziału Edukacji i Sportu wynikało, że w dniu 10.03.2004r. Prezydent Miasta przekazał Komisji Budżetu i Polityki Finansowej Rady Miasta Bydgoszczy „Analizę finansową internatów, burs oraz wybranych zespołów szkół za 2003r., dla których organem prowadzącym jest Miasto

Bydgoszcz". Materiały te były analizowane na posiedzeniu Komisji w dniu 19.04.2004r. W przekazanych Komisji materiałach m.in. podano, że:

- na działalność 2 burs i 9 internatów wydatkowano kwotę 7.967.373 zł (na 2 bursy - 2.164.888 zł i na 9 internatów 5.802.485zł),
- w 2 bursach było łącznie 17 grup wychowawczych obejmujących opieką 444 wychowanków. Średni koszt utrzymania 1 wychowanka w bursach był zróżnicowany. W Bursie Szkół Medycznych rocznie wynosił 5.293 zł, a miesięcznie 441 zł, natomiast w bursie Szkolnictwa Zawodowego wynosił rocznie 4.241 zł, a miesięcznie 353 zł.
- w 9 internatach było łącznie 36 grup wychowawczych obejmujących opieką 980 wychowanków. Średni miesięczny koszt utrzymania 1 wychowanka w poszczególnych internatach był zróżnicowany i wahał się w granicach od 267 zł do 1.311 zł. W dwóch placówkach, tj. w Internacie Zespołu Szkół Odzieżowych oraz w Internacie Zespołu Szkół Chemicznych koszt związany z realizacją powierzonych zadań był znacznie wyższy niż w pozostałych internatach. Średni miesięczny koszt utrzymania 1 wychowanka w tych internatach wynosił odpowiednio 1.311 zł i 1.067zł.
- średni miesięczny koszt utrzymania 1.424 wychowanków przebywających w 2 bursach i 9 internatach wynosił 6.356 zł, z tego ze środków pochodzących z subwencji przypadała kwota 3.568 zł i 2.788 zł dofinansowanie ze środków własnych miasta.
- w strukturze kosztów ponoszonych na utrzymanie burs i internatów 83,5% stanowiły koszty osobowe pracowników tam zatrudnionych,
- na podstawie analizy 5 wybranych Zespołów Szkół i 1 samodzielnej placówki oświatowej ustalono, że koszt utrzymania placówek niezależnie od formy organizacyjnej kształtują 3 zasadnicze czynniki tj. liczba uczniów w oddziale, liczba etatów kalkulacyjnych pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych w przeliczeniu na jednego ucznia, liczba pracowników pedagogicznych ze stopniem awansu wyższym niż stażysta lub kontraktowy.

/ akta kontroli str. 462 - 490 /

Z pisma Nr WES I KR 0731- 13/04 Wydziału Edukacji i Sportu wynikało, że Prezydent Miasta w dniu 13.09.2004r. przekazał Komisji Budżetu i Polityki Finansowej Rady Miasta Bydgoszczy „Analizę struktury organizacyjnej i finansowej internatów, burs, świetlic szkolnych oraz placówek wychowania przedszkolnego (z I półrocze 2004r.)”. Materiały te były analizowane na posiedzeniu Komisji w dniu 13.11.2004r. W przekazanych Komisji materiałach m.in. podano, że:

- **Internaty i bursy** - w I półroczu 2004r. na działalność 2 burs wydatkowano kwotę – 1.180.692 zł. Liczba wychowanków przypadających na jeden etat pedagogiczny wynosiła średnio 16,34, z tego w Bursie Szkół Medycznych 15,46, a w Bursie Szkolnictwa Zawodowego 18. Średni półroczny koszt utrzymania jednego wychowanka w Bursie Szkół Medycznych wynosił 2.984 zł , a miesięczny 497 zł, natomiast w Bursie Szkolnictwa Zawodowego odpowiednio 2.426 zł i 404 zł.

W I półroczu 2004r. na działalność 9 internatów wydatkowano kwotę 2.720.928 zł. Średni miesięczny koszt utrzymania 1 wychowanka wynosił 533 zł. W dwóch placówkach, tj. w Internacie Zespołu Szkół Odzieżowych oraz w Internacie Zespołu Szkół Chemicznych koszt związany z realizacją powierzonych zadań był znacznie wyższy niż w pozostałych internatach. Średnia liczba wychowanków na 1 etat pedagogiczny wynosiła w Internacie Zespołu Szkół Odzieżowych 5,66 a niepedagogicznych 4, natomiast w Internacie Zespołu Szkół Chemicznych odpowiednio 10 i 3,27. Średni miesięczny koszt utrzymania 1 wychowanka w tych placówkach wynosił 12.278 zł i był wyższy o 139,6% niż w innych placówkach tego typu.

Średni miesięczny koszt utrzymania 1.424 wychowanków przebywających w 2 bursach i 9 internatach w I półroczu 2004r. wynosił 6.949 zł, z tego ze środków pochodzących z subwencji przypadała kwota 3.636 zł i 3.313 zł dofinansowanie ze środków własnych miasta. Spośród 11 tego typu jednostek jedynie 1 internat (Internat Zespołu Szkół Drzewnych) mógłby się utrzymać z subwencji, natomiast funkcjonowanie pozostałych wymusza od Miasta dofinansowanie tego typu zadań.

- **Świetlice szkolne** - na działalność 61 świetlic gminnych funkcjonujących przy szkołach podstawowych i gimnazjach w I półroczu wydatkowano kwotę 5.133.349 zł, z tego: 3.479.793 na płace i pochodne i 414.273 na pozostałe wydatki bieżące. W 2004r. na działalność tych jednostek Miasto Bydgoszcz otrzymało subwencję w kwocie 99.399 zł, natomiast przewidywane wydatki związane z przedmiotową działalnością określono w wysokości 9.502.500 zł, co oznacza że kwota subwencji pokrywa ponoszone wydatki w 1,04%.

Na działalność 4 świetlic powiatowych (2 funkcjonujących przy szkołach podstawowych specjalnych i 2 funkcjonujących przy liceach ogólnokształcących) w I półroczu wydatkowano kwotę 200.531 zł. Świetlice powiatowe nie otrzymują środków z subwencji oświatowej.

- Placówki wychowania przedszkolnego – w Bydgoszczy funkcjonuje 27 samodzielnych samorządowych przedszkoli publicznych, 2 przedszkola publiczne prowadzone przez duchowne osoby prawne, 6 placówek przedszkolnych funkcjonujących przy Zespołach Szkół (w tym jedno przy

Zespole Szkół Specjalnych), 1 oddział przedszkolny prowadzony przy szkole podstawowej, 31 oddziałów „0” przy 14 samorządowych szkołach podstawowych (w tym 1 specjalny), 26 przedszkoli niepublicznych podstawowych, 2 oddziały „0” przy niepublicznych szkołach podstawowych. Średni miesięczny koszt poniesiony przez Miasto w I półroczu 2004r. na utrzymanie 1 dziecka w samodzielnym samorządowym przedszkolu publicznym wynosił **530 zł**, w przedszkolu przy zespołach szkół **439 zł**, w przedszkolu publicznym prowadzonym przez duchowne osoby prawne **362 zł**, w przedszkolach niepublicznych **354 zł**, w oddziałach „0” przy samorządowych szkołach podstawowych **182 zł**. Wynika z tego, że realizacja powierzonych zadań w samodzielnych samorządowych przedszkolach jest o 49,7% wyższa niż w samodzielnych przedszkolach niepublicznych i o 17,1 % wyższa niż w przedszkolach funkcjonujących w ramach zespołów szkół.

Głównym czynnikiem kształtującym lepszy rezultat ekonomiczny w placówkach prowadzonych przy zespołach szkół jest znacząco mniejsza liczba etatów kalkulacyjnych związanych przede wszystkim z administracją i obsługą tych jednostek. W placówkach niepublicznych natomiast możliwość własnego określania struktury zatrudnienia stworzyła możliwość tańszego realizowania procesu wychowania przedszkolnego przy porównywalnym standardzie świadczonych usług.

/ akta kontroli str. 491 - 428 /

W Wydziale Edukacji i Sportu zostały również przygotowane i następnie przekazane pod obrady Rady Miasta Bydgoszczy w dniu 23.02.2005r., szczegółowe analizy finansowe dla 8 oświatowych jednostek organizacyjnych, które wstępnie planowano likwidować w roku szkolnym 2004/2005.

W materiałach tych przedstawiono szacunkowe kalkulacje kosztów funkcjonowania planowanych do likwidacji 8 jednostek oświatowych prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz w 2005r., w wersji bez likwidacji oraz szacunkowe wydatki związane z reorganizacją i szacunkowe oszczędności jakie zostaną uzyskane do 2007r. przy założeniu, że proponowane likwidacje zostaną przez Radę uchwalone. Z materiałów tych m.in. wynikało, że:

- szacunkowe wydatki tych jednostek w 2005r. przy założeniu, że reorganizacja nie zostanie uchwalona będą wynosiły 22.339.850 zł,
- szacunkowe wydatki tych jednostek w 2005r. z uwzględnieniem kosztów rozpoczętej reorganizacji będą wynosiły 22.436.530 zł, co oznacza że uwzględniając dodatkowe wydatki samej reorganizacji, wydatki te wrosną o 96.680 zł (koszty odpraw dla części zwolnionych pracowników).

- szacunkowe wydatki związane z reorganizacją w 2006r. będą wynosiły 1.507.710 zł, natomiast oszczędności, przy rozpoczętej w 2005r. reorganizacji, będą wynosiły 7.980.000 zł,
- szacunkowe oszczędności w 2007r., już po zakończeniu reorganizacji będą wynosiły 8.653.000 zł.

/ akta kontroli str. 529 - 554 /

W dniu 18.02.2004r. na XXXVI Sesji Rady przedmiotem obrad była „Informacja na temat realizacji uchwały w sprawie polityki oświatowej Miasta Bydgoszczy na lata 2003-2005. W informacji tej m.in. podano, że:

- Miasto Bydgoszcz corocznie zwiększa ze środków własnych kwoty na utrzymanie szkół i placówek oświatowo wychowawczych, dla porównania podano, że w 1998r. na uzupełnienie zadań oświatowych wydatkowano środki własne w kwocie 29.661.773 zł, a w 2003r. już 70.365.070 zł, natomiast w budżecie na 2004r. zaplanowano dofinansowanie w kwocie 77.869.342 zł.
- Subwencja oświatowa przekazana Miastu w 2003 roku zabezpieczała 67 % wszystkich wydatków poniesionych na utrzymanie szkół i placówek oświatowych, a w 2004 roku zabezpiecza jedynie 64 % tych wydatków.
- Na potrzeby bydgoskiej oświaty w 2003 roku wydatkowano łącznie 327.132.405 zł z czego na wynagradzania i pochodne wydatkowano kwotę 252.011.221 zł (bez przedszkoli). Subwencja oświatowa wynosiła 215.689.033 zł z czego wynika, że Miasto musiało ze środków własnych dołożyć na wynagrodzenia i pochodne 34.698.946 zł. Wydatki na zadania oświatowe w 2004 r. zostały zaplanowane w wysokości 340.149.579 zł, z czego na wynagradzanie i pochodne zaplanowano 259.100.257 zł (bez przedszkoli). **Miasto musi więc wydać w 2004r. z własnych środków na wynagrodzenia i pochodne przynajmniej 42.946.502 zł.** Aby subwencja oświatowa pokryła wydatki Bydgoszczy chociażby tylko związane z płacami, należałoby zmniejszyć ilość etatów kalkulacyjnych np. 650 nauczycieli mianowanych. Taki kierunek działań jest niemożliwy. Oznaczałoby to zamykanie wielu szkół i znaczne zwiększenie liczby uczniów w oddziałach.
- Gmina Bydgoszcz na zadania pozaszkolne otrzymała w ramach subwencji oświatowej na 2004 rok kwotę 564.786,79 zł. Planowane wydatki na ten cel (utrzymanie świetlic szkolnych i wychowanie dzieci niepełnosprawnych w przedszkolach) wynoszą 9.881.414 zł. Na realizację zadań pozaszkolnych Bydgoszcz przeznaczy więc ok. 9.316.627 zł, z czego prawie całą tę kwotę skonsumują płace.

- Subwencja oświatowa przekazana przez MENiS na zadania powiatu w zakresie zadań szkolnych w 2004 roku wyniosła 91.780.805,88 zł dla 30.755 uczniów szkół ponadgimnazjalnych (w tym uczniów szkół niepublicznych), Planowane wydatki budżetowe Miasta na powiatowe zadania szkolne wynoszą 117.868.256 zł. Miasto Bydgoszcz zatem dopłaci do powiatowych zadań szkolnych kwotę 26.087.450,12 zł. Wydatki rzeczowe niezbędne do prowadzenia powiatowych zadań szkolnych wynoszą ok. 18 mln. zł, a dodatkowa kwota jaką zabezpieczy Miasto na płace wyniesie ponad 8 mln. zł.
- Na zadania pozaszkolne powiatu bydgoskiego (MDK-i, Pałac Młodzieży, Szkolne Schronisko Młodzieżowe, internaty, bursy, poradnie...) Miasto otrzymało w ramach subwencji oświatowej 17.355.180,15 zł (wg metryczki). Planowane wydatki na realizację tych zadań wynoszą 30.719.409 zł. Miasto dopłaci do subwencji 13.364.229 zł, z czego ponad 8 mln na płace.
- W bydgoskich szkołach uczy się **5.065** uczniów mieszkających w innych gminach. Dotyczy to przede wszystkim szkół ponadgimnazjalnych. Koszty związane z faktycznym rocznym kosztem utrzymania jednego ucznia w szkole ponadgimnazjalnej w Bydgoszczy jest o 751,59 zł wyższy od przyjętego przez MENiS, zatem miasto Bydgoszcz ponosi koszty związane z kształceniem tych uczniów w wysokości 3.806.808,42 zł. Koszty te powinny pokrywać gminy, w których uczniowie mieszkają. Takich rozwiązań jednak prawo nie przewiduje.
- W celu ograniczenia zwiększania się ponoszonych kosztów przez Miasto na cele oświatowe, należałoby ograniczyć ilość zadań realizowanych przez Bydgoszcz. Celowe wydaje się przekazanie jako organowi prowadzącemu Marszałkowi Województwa ośrodków szkolno-wychowawczych dla dzieci niewidomych i słabo widzących, dla dzieci niesłyszących i słabo słyszących oraz Okręgowego Ośrodka Doskonalenia Zawodowego (zadanie to zostało zrealizowane w 2004r.). W Bydgoszczy należy również zlikwidować 8 - 10 szkół, w których liczba uczniów znacznie zmniejszyła się, a koszt utrzymania tych placówek rośnie. Konieczne jest również ograniczenie kosztów funkcjonowania świetlic szkolnych (niekoniecznie przez ograniczenie ich ilości).
- Rosnące koszty utrzymania placówek oświatowych i nieuzasadnione relatywne zmniejszanie się subwencji oświatowej powoduje, że realizacja wielu zadań zawartych w Uchwale nr VI/81/02 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 lutego 2003 roku w sprawie polityki oświatowej Miasta Bydgoszczy na lata 2003 - 2007 staje się coraz trudniejsza w realizacji i przy konieczności dalszego zwiększania środków własnych Miasta na uzupełnienie zadań oświatowych może być nie do zrealizowania.

/ akta kontroli str. 313 - 331 /

Prezydent Miasta Bydgoszczy pismem znak WES i RK 0704-1/04 z dnia 25.05.2004r. poinformował Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, że jest głęboko zaniepokojony sytuacją finansową bydgoskiej oświaty. Zgodnie z danymi ujętymi w metryczce subwencji oświatowej na rok 2003, liczba uczniów przeliczeniowych wynosiła 82.839,85, a kwota oświatowej subwencji ogólnej wynosiła 215.210.835 zł, co na jednego ucznia przeliczeniowego stanowiło 2.617,59 zł.

Zgodnie z wielkościami ujętymi w metryczce subwencji oświatowej na rok 2004, liczba uczniów przeliczeniowych wynosiła 81.608,82, a kwota oświatowej subwencji ogólnej wynosiła 215.793.668 zł, co na jednego ucznia przeliczeniowego stanowiło 2.644,244 zł tj. o 1,021% wyżej niż w 2003r. Wzrost taki nie jest wystarczający do wdrożenia waloryzacji wynagrodzeń pracowników.

W 2003r. wydatki płacowe wynikające z waloryzacji wynagrodzeń oraz odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli będących emerytami i rencistami, finansowane były z dotacji celowej, natomiast w 2004r. ujęte zostały do oświatowej subwencji ogólnej. Spowodowało to znaczne ujemne skutki finansowe dla gminy. Na podstawie dokonanych wyliczeń ustalono, że skutkiem tego subwencja na 1 ucznia przeliczeniowego jest niedoszacowana o 1,928 zł. Ostateczny skutek będzie jeszcze wyższy o obligatoryjne skutki waloryzacji płac pracowników pedagogicznych od czerwca do grudnia, jak również o skutki odbywającej się w lipcu procedury nadawania nauczycielom kolejnych stopni awansu zawodowego. Jednocześnie Miasto Bydgoszcz w części oświatowej subwencji ogólnej nie otrzymało środków na fakultatywne podwyżki płac pracowników administracji i obsługi zatrudnionych w jednostkach oświatowych.

Prezydent Miasta Bydgoszczy zwrócił się o powtórne przeanalizowanie przyznanej kwoty części oświatowej ogólnej i jednocześnie zwrócił się o podanie wszystkich informacji, stanowiących „wzorzec” do obliczania standardu podziału części oświatowej (jak liczebny jest to oddział, jaka część etatu administracji i obsługi przypada na 1 ucznia przeliczeniowego i inne).

/ akta kontroli str. 556 - 560 /

W dniu 30.06.2004r. Prezydent Miasta Bydgoszczy skierował do Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu kolejne pismo, w sprawie zwiększenia ze środków pochodzących z 1% rezerwy pozostającej w gestii Ministerstwa, części oświatowej ogólnej o kwotę 4.641.414 zł. W piśmie tym poinformował, że kwota ta wynika z niedoszacowania wielkości części oświatowej ogólnej na 2004r. i będzie jeszcze wyższa po zakończeniu w m-cu lipcu procedury nadawania nauczycielom kolejnych stopni awansu zawodowego.

W piśmie tym podał również, że jego szczególną troską jest waloryzacja płac pracowników administracji i obsługi zatrudnionych w jednostkach oświatowych, która w związku z brakiem środków finansowych do chwili obecnej nie została wdrożona, co powoduje wśród pracowników oświatowych odczucia podziału na

lepszyc i gorszych i skutkuje pogorszeniem stosunków międzyludzkich jak i wzrostem roszczeń.

/ akta kontroli str. 561 - 563 /

Pismem nr DE-III-3117/315/BN/2004 z dnia 22.07.2004r. Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu udzieliło Prezydentowi Miasta Bydgoszczy odpowiedzi na w/wym. wystąpienia.

W piśmie tym podano, że wyliczenie ostatecznych kwot oświatowej subwencji ogólnej dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego dokonane zostało zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 22 grudnia 2003r. w sprawie podziału subwencji ogólnej dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego w roku 2004 (Dz.U. Nr 25, poz.2231) i nie jest możliwe zastosowanie innych, niż ujęte w tym rozporządzeniu zasad do wyliczania subwencji oświatowej dla wybranych jednostek samorządu terytorialnego.

W piśmie tym podano, że na terenie Miasta Bydgoszczy w roku szkolnym 2003/2004 w porównaniu do roku szkolnego 2002/2003 spadła liczba uczniów przypadająca na szkołę o 1,95 (tj. o 1,6%) uczniów w szkołach powiatowych i o 8,9 (tj.2,4%) uczniów w szkołach gminnych, co ma zasadnicze znaczenie przy ustalaniu kwoty części oświatowej subwencji ogólnej. Algorytm podziału subwencji oświatowej natomiast jest kategorią ogólną i nie może odzwierciedlać wszystkich uwarunkowań lokalnych występujących w każdej jednostce samorządu terytorialnego, bowiem zatraciłby swój uniwersalny charakter.

Ponadto w piśmie tym poinformowano, że podział środków z 1% rezerwy subwencji oświatowej dokonywany jest tylko w oparciu o kryteria przyjęte przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Miasto Bydgoszcz otrzymało już środki z 1% rezerwy w wysokości 373.550 zł., w tym z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych (II kryterium) 162.568 zł oraz z tytułu remontów (IV kryterium) 210.982 zł.

W powyższym piśmie natomiast nie zajęto stanowiska w sprawie dotyczącej ujemnych dla gminy skutków zmiany przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu w 2004r. sposobu finansowania waloryzacji wynagrodzeń oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli będących emerytami i rencistami (poprzednio finansowane to było z dotacji celowej, natomiast w 2004r. ujęte zostało do oświatowej subwencji ogólnej). Zagadnienie to podniesione zostało przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy w piśmie z dnia 25.05.2004r.

/ akta kontroli str. 564 - 565 /

W dniu 30.08.2004r. pismem nr WES.I.0703/6/2004, Prezydent Miasta, po raz kolejny zwrócił się do Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu o zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej.

W piśmie tym poinformował, że otrzymana odpowiedź nie jest satysfakcjonująca i nie wyczerpuje wszystkich zagadnień. Jednocześnie przedstawił wyliczenia z których wynika, że subwencja oświatowa nie pokrywa nawet wydatków

płacowych pracowników oświaty, a mianowicie w 2001r. udział subwencji w wydatkach płacowych wynosił **95%** (niedoszacowanie subwencji z tego tytułu wynosiło **11.728.115 zł**), w 2002 udział ten wynosił **88%** (niedoszacowanie subwencji z tego tytułu wynosiło **26.878.204 zł**), w 2003r. wynosił **86%** (niedoszacowanie subwencji z tego tytułu wynosiło **34.698.946 zł**), natomiast w 2004r. – **83%** (niedoszacowanie subwencji z tego tytułu wynosiło **42.946.502 zł**). W konsekwencji tego Miasta Bydgoszcz z własnych środków dokłada kwoty niezbędne na dotacje dla szkół niepublicznych, wydatki rzeczowe, jak również zmuszone jest współfinansować płace pracowników oświaty.

Zastępca Dyrektora Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy Pani M. S. wyjaśniła, że Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu nie udzieliło odpowiedzi na to pismo.

/ akta kontroli str. 566 - 567 /

1.3. W dniu 17.11. 2003r. w Wydziale Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy przygotowany został, w celu rozważenia przez Radę Miasta Bydgoszczy oraz w celu przeprowadzenia konsultacji społecznej: „**Projekt reorganizacji sieci placówek oświatowych na terenie Miasta Bydgoszczy w roku szkolnym 2003/2004**”.

W projekcie tym przedstawiona została wstępna propozycja likwidacji (reorganizacji) **12** jednostek oświatowych, oraz jednocześnie przedstawiona została propozycja nowej oferty edukacyjnej, będącej konsekwencją proponowanych likwidacji, a mianowicie zaproponowano:

- Zlikwidowanie Przedszkola nr 1, ul. Obrońców Bydgoszczy. Przeniesienie dzieci do Przedszkola nr 68, ul. Rejtana 8. Utworzenie w oparciu o zmodernizowany budynek po Przedszkolu nr 1, ośrodka szkolno-wychowawczego dla dzieci autystycznych.
- Zlikwidowanie oddziału przedszkolnego dla dzieci 3-5 letnich przy Szkole Podstawowej nr 34 (Zespół Szkół nr 22), ul. Opławiec 157. Zwolniony budynek przeznaczyć na potrzeby Miasta.
- Zlikwidowanie Przedszkola nr 65, ul. Sandomierska 18. Zwolniony budynek przeznaczyć na potrzeby Miasta.
- Włączenie warsztatów Zespołu Szkół Odzieżowych (warsztaty przy ul. Toruńskiej 272, Zespół Szkół Odzieżowych przy ul. Fordońskiej 432) do Centrum Kształcenia Praktycznego nr 1, ul. Barwna 1. Zwolniony przez warsztaty budynek, przeznaczyć na potrzeby Miasta.

- Ograniczenie naboru w Gimnazjum nr 17 (Zespół Szkół nr 4), przy ul. Nałkowskiej 9, tylko do oddziałów klas językowych – dwujęzycznych i rozszerzonego języka. Zrealizowanie zapowiedzi tworzenia szkoły językowej z międzynarodową maturą. Młodzież ze zlikwidowanego obwodu przenieść do Gimnazjum nr 13, ul. Baczyńskiego 5 i Gimnazjum nr 16, ul. Bohaterów Kragujewca 10.
- Ograniczenie naboru w Gimnazjum nr 1 (Zespół Szkół nr 20), ul. Sielska 34, tylko do oddziałów sportowych. Zrealizowanie wcześniejszych zapowiedzi. Młodzież ze zlikwidowanego obwodu przejdzie przede wszystkim do Gimnazjum nr 3, ul. Gawędy 5.
- Rozwiązanie Zespołu Szkół nr 13 Copernicanum, ul. Kopernika 1. Przeniesienie oddziałów szkół zawodowych i włączenie ich do Zespołu Szkół Mechanicznych nr 2, ul. Słoneczna 19. Podjęcie decyzji o likwidacji poprzez wygaszanie Gimnazjum nr 11 (obecnie wchodzącego w skład ZS 13 Copernicanum). Podział dotychczasowego obwodu G11 pomiędzy: Gimnazjum nr 24, ul. Kościuszki 37a oraz Gimnazjum nr 52 (Zespół Szkół nr 9), ul. Cicha 59.
- Likwidacja poprzez częściowe wygaszanie Szkoły Podstawowej nr 6, ul. Poniatowskiego 12. Zaprzestanie naboru. Od września 2006 r. przeniesienie uczących się dzieci (wówczas klas IV-VI) do Szkoły Podstawowej nr 37, ul. Gdańska 122. Podzielenie obecnego obwodu Szkoły Podstawowej nr 6 pomiędzy: SP 37, ul. Gdańska 122, SP 31, ul. Karłowicza 2 oraz SP 20, ul. Grabowa 4. Budynek przeznaczyć na potrzeby Miasta.
- Likwidacja poprzez częściowe wygaszanie Szkoły Podstawowej nr 8, Pl. Kościeleckich 8. Zaprzestanie naboru od września 2006 r. i przeniesienie uczących się dzieci (wówczas klas IV-VI) do Szkoły Podstawowej nr 41, ul. Traugutta 12. Podzielenie obecnego obwodu Szkoły Podstawowej nr 8 pomiędzy: SP 41, ul. Traugutta 12, SP 56, ul. Bośniacka 3, SP 47 (ZS 25), ul. Czartoryskiego 18, SP 31 (ZS 10), ul. Karłowicza 2 oraz SP 58, ul. Gdańska 53a. Systematyczne przekazywanie budynku na potrzeby ZS Gastronomicznych, który zaczęłyby funkcjonować w oparciu o dwa budynki.
- Włączenie Przedszkola nr 4, ul. Żółwińska 1, do Zespołu Szkół nr 18, ul. Hutnicza 89. Uruchomienie świetlicy szkolnej w budynku P4 dla dzieci z Łęgnowa.

- Zlikwidowanie żłobka przy ul. Asnyka. Przeniesienie Przedszkola nr 22, ul. Paderewskiego 2, do budynku po zlikwidowanym żłobku (po dokonaniu niezbędnej modernizacji).
- Likwidacja poprzez częściowe wygaszanie Szkoły Podstawowej nr 26, ul. Zacisze 16. Zaprzestanie naboru do oddziałów klas szkoły podstawowej. Podzielenie obecnego obwodu SP 26 pomiędzy Szkołę Podstawową nr 57, ul. Bohaterów Westerplatte 2 oraz Szkołę Podstawową nr 28, ul. Baczyńskiego 1. Od września 2006 r. przeniesienie uczących się dzieci (wówczas klas IV-VI) do Szkoły Podstawowej nr 57, ul. Bohaterów Westerplatte 2, a dzieci z oddziałów przedszkolnych działających przy tej szkole do innych przedszkoli. W 2006 r. przeniesienie do budynku po SP 26 Zespołu Szkół Ogrodniczych ul. Filmowa 1, natomiast obecnie zajmowane przez placówkę obiekty przy ul. Filmowej 1 przekazać na potrzeby Miasta. Zlikwidowanie internatu ZS Ogrodniczych i przeniesienie młodzieży do internatu ZS Spożywczych ul. Toruńska 174.

/ akta kontroli str. 568 - 569 /

Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy pismem znak WES.716/03 z dnia 1.12.2003r., skierował „Projekt reorganizacji sieci placówek oświatowych na terenie Miasta Bydgoszczy w roku szkolnym 2003/2004” do Przewodniczącego Komisji Międzyzakładowej Pracowników Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” oraz Przewodniczącego Zarządu Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego i jednocześnie zaproponował spotkanie konsultacyjne w tej sprawie w dniu 11.04.2003r.

Pismem Nr 43-02/ZO-SI/04 z dnia 10.02.2004r., Przewodniczący Zarządu Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego poinformował Dyrektora Wydziału, że Zarząd Oddziału ZNP przeanalizował wnikliwie propozycje reorganizacji oraz likwidacji niektórych placówek oświatowo-wychowawczych oraz w każdej z przedstawionej przez Wydział propozycji wyraził swoje opinie i uwagi.

Z treści tego pisma wynikało, że zgłoszone opinie i uwagi dotyczyły zasadności zmian w samej sieci placówek, a niekiedy i uwag co do sposobu zagospodarowania budynków po placówkach oświatowych, które proponowano do likwidacji, natomiast brakowało w nich uwag w sprawie ewentualnych zwolnień pracowników, które były realne w przypadku podjęcia ostatecznych decyzji o likwidacji części placówek.

Przewodniczący Komisji Międzyzakładowej Pracowników Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, jak wyjaśniła Kierownik Referatu Wydziału Edukacji i Sportu pani M. G. nie przedstawił w formie pisemnej żadnego stanowiska do proponowanej reorganizacji sieci placówek oświatowych.

/ akta kontroli str. 570 - 576 /

Z protokołu Nr 20/04 z posiedzenia Komisji Edukacji Rady Miasta z dnia 4.02.2004r. wynikało, że na posiedzeniu tym, zorganizowanym z udziałem przedstawicieli społeczności placówek oświatowych objętych propozycjami likwidacji (reorganizacji) w szkolnym 2003/2004, analizowany był przygotowany przez Wydział Edukacji i Sportu, „Projekt uchwały Rady Miasta w Bydgoszczy w sprawie zamiaru likwidacji niektórych placówek oświatowo- wychowawczych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz”.

Z projektu tej uchwały wynikało, że w miejsce wstępnie proponowanej likwidacji 12 placówek oświatowych, aktualnie proponuje się zlikwidować 7 placówek oświatowych, a mianowicie:

- Przedszkole nr 1 przy ul. Obrońców Bydgoszczy 2,
- Przedszkole nr 65 przy ul. Sandomierskiej 16,
- Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej nr 34 przy ul. Opławiec 157,
- Szkołę Podstawową nr 6 przy ul. Poniatowskiego 12,
- Szkołę Podstawową nr 8 przy Placu Kościeleckich 8,
- Szkołę Podstawową nr 26 przy ul. Zacisze 16,
- rozwiązać Zespół Szkół nr 13 „Copernicanum” i zlikwidować Gimnazjum nr 11 przy ul. Kopernika 1.

W/wym. projekt uchwały został przez Komisję Edukacji zaopiniowany negatywnie.

/ akta kontroli str. 108 - 124 /

Z protokołów z Sesji Rady Miasta Bydgoszcz wynikało, że „Projekt uchwały o zamiarze likwidacji niektórych placówek oświatowo wychowawczych, dla których organem prowadzącym jest miasto Bydgoszcz” był jednym z przedmiotów obrad XXII Sesji Rady odbytej w dniu 18.02.2004r.

Rada Miasta Bydgoszczy, wyniku przeprowadzonej dyskusji, rozważeniu wniosków zgłaszanych przez radnych, wprowadzeniu poprawek do projektu tej uchwały oraz przeprowadzeniu głosowania (wynik głosowania: 8 głosów „za”, 6 głosy „przeciw”, 13 głosów „wstrzymujących”), podjęła **Uchwałę Nr XXII/463/04**, w której ostatecznie postanowiła o zamiarze likwidacji 4 bydgoskich placówek oświatowych, a mianowicie postanowiła, że :

- zamierza się zlikwidować Przedszkole nr 1 przy ul. Obrońców Bydgoszczy 2,
- zamierza się zlikwidować Przedszkole nr 65 przy ul. Sandomierskiej 16,
- zamierza się zlikwidować Szkołę Podstawową nr 8 przy Placu Kościeleckich 8,
- zamierza się rozwiązać Zespół Szkół nr 13 „Copernicanum” i zlikwidować Gimnazjum nr 11 przy ul. Kopernika 1 w Bydgoszczy.

/ akta kontroli str. 48 - 64 i str. 868 - 871/

Z pisma Nr WES.0731/5/04 Zastępcy Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 3.02.2004r. wynikało, że w roku szkolnym 2003/2004 dodatkowo podejmowane były również działania zmierzające do prywatyzacji przedszkoli.

W dniu 3.02.2004r. przesłany został do Przewodniczącej Rady Miasta Bydgoszczy, z wniosek o skierowanie pod obrady Rady Miasta, projektu uchwały w sprawie likwidacji 6 przedszkoli publicznych celem ich przekształcenia w przedszkola niepubliczne, tj.: Przedszkola nr 19, Przedszkola nr 20, Przedszkola nr 33, Przedszkola nr 34, Przedszkola nr 43, Przedszkola nr 80.

Projekt ten analizowany był na posiedzeniach 3 Komisji Rady. W dniu 18.02.2004r., analizowany był na posiedzeniu Komisji Edukacji i uzyskał pozytywną opinię tej Komisji. W dniu 18.02.2004r. analizowany był na posiedzeniu Komisji Rodziny i Polityki Społecznej, która z uwagi na wynik głosowania (2 głosy „za”, 2 głosy „przeciw”, 2 głosy „wstrzymujące”) nie wydała opinii. Ponadto w dniu 23.02.2004r. projekt ten analizowany był na posiedzeniu Komisji Budżetu i Polityki Finansowej, która wydała opinię pozytywną.

/ akta kontroli str. 577 - 580 /

Z Protokołu Nr XXIII/2004r. z Sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 lutego 2004r. wynikało, że projekt uchwały w sprawie likwidacji w/wym. 6 przedszkoli publicznych, celem ich przekształcenia w przedszkola niepubliczne, został na wniosek Prezydenta Miasta Bydgoszczy, wykreślony z porządku obrad XXIII Sesji Rady.

/ akta kontroli str. 125 - 181 /

Dyrektor Wydziału Edukacji i Sportu Pan ████████ S██████ wyjaśnił, że wycofanie projektu tej uchwały nastąpiło, z uwagi na znaczny opór społeczny pracowników przedszkoli, roli mediów, negatywny stosunek związków zawodowych, a w konsekwencji tych odwołań, również Radnych Miasta.

/ akta kontroli str. 581 /

Z pisma nr WES.III.731/45/46/04 z dnia 6.06.2004r. wynikało, że w roku szkolnym 2003/2004 przygotowany został również projekt uchwały w sprawie przyjęcia zasad reorganizacji sieci przedszkoli, szkół oraz internatów w Bydgoszczy w latach 2004-2006. Projekt ten w dniu 6.06.2004r., przekazany został przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy do Przewodniczącej Komisji Edukacji oraz do Przewodniczącej Rady z wnioskiem o jego skierowanie na najbliższe posiedzenie Rady.

W § 2 projektu tej uchwały podano, że przeprowadzając reorganizację sieci przedszkoli uwzględnia się następujące zasady:

- na terenie każdego osiedla, jeżeli będzie występowało takie ekonomicznie uzasadnione zapotrzebowanie mieszkańców, będzie prowadzone przedszkole publiczne,

- w formie przedszkola publicznego, będzie prowadzona placówka o dużej liczbie miejsc normatywnych i zbliżonym do średniego koszcie utrzymania jednego ucznia,
- przedszkola pozostałe będą likwidowane w celu przekształcenia w przedszkole niepubliczne,

W § 3 tego projektu podano, że przeprowadzając reorganizację sieci szkół m.in. uwzględnią się:

- warunki demograficzne, zapotrzebowanie rynku pracy, liczbę uczniów w oddziale, wielkość naboru,
- przy przeprowadzaniu reorganizacji szkoły skutkującej zaniechaniem naboru, likwidacją lub przekształceniem, w pierwszej kolejności do przekształcenia będą kwalifikowane szkoły: o niskim wykorzystaniu obiektów, o znacznie wyższym koszcie utrzymania ucznia, w których występują braki odpowiedniej bazy dydaktycznej ze szczególnym uwzględnieniem sal gimnastycznych,

W § 4 tego projektu podano, że przy reorganizacji sieci internatów uwzględnią się następujące kryteria:

- liczba wychowanków w grupie winna wynosić od 25 do 35 osób, a liczba godzin opiekuńczo-wychowawczych dla grupy – 49 tygodniowo,
- internaty, w których będzie występował niski poziom wykorzystania powierzchni mieszkalnej będą likwidowane.

Komisja Edukacji w dniu 28.04.2004r. powyższy projekt uchwały zaopiniowała negatywnie (wynik głosowania: 0 głosów „za”, 3 głosy „przeciw”, 2 głosy „wstrzymujące”).

/ akta kontroli str. 582 - 591 /

Dyrektor Wydziału Edukacji i Sportu Pan M. S. wyjaśnił, że projekt tej uchwały został skrytykowany przez wszystkie związki zawodowe, a szczególnie przez Radnych Komisji Edukacji, czego konsekwencją było jego wycofanie przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy.

/ akta kontroli str. 581 /

Na podstawie protokółów z Sesji Rady Miasta Bydgoszczy Nr XXIII/2004, Nr XXIV/2004 i Nr XXIX/2004 ustalono, że w roku szkolnym 2003/2004 przez Radę Miasta Bydgoszczy ostatecznie podjęte zostały uchwały w sprawie likwidacji 9 bydgoskich jednostek oświatowych. Zagadnienie to bliżej omówiono w p-cie 2 protokołu z niniejszej kontroli.

W m-cu grudniu 2004r. w Wydziale Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy przygotowana została, „**Propozycja reorganizacji sieci szkół w roku szkolnym 2004/2005**”, w której zaproponowano likwidację (reorganizację) kolejnych **10** placówek oświatowych oraz przedstawiono nową ofertę edukacyjną, będącą konsekwencją proponowanych likwidacji.

W dokumencie tym podano, że w roku szkolnym 2004/2005 proponuje się dokonać następujących zmian w bydgoskich placówkach oświatowych:

- Szkoła Podstawowa nr 8 ul. Pl. Kościeleckich 8 - likwidacja całkowita w 2005r. Uczniowie przeniesieni do SP 41. Budynek przekazany do dyspozycji Miasta.
- Szkoła Podstawowa nr 6 - likwidacja całkowita w 2005r. Uczniowie przeniesieni do SP 37. Rejon podzielony pomiędzy SP 37, SP 20, SP 31.
- Szkoła Podstawowa nr 9 ul. Tatrzańska 21 - całkowita likwidacja w 2005r. lub w 2006 r. Uczniowie przeniesieni do SP 67. Gimnazjum nr 2 możliwe ograniczenie obwodu na rzecz GM nr 3 oraz GM nr 5. Budynek oddany Miastu.
- Zespół Szkół Odzieżowych – rozwiązanie w 2005r. Szkoła dla Dorosłych przeniesiona do ZS nr 1, XVI LO przeniesione do XII LO, Szkoła Odzieżowa przeniesiona do ZS Handlowych. Budynek przekazany do dyspozycji Miasta.
- Gimnazjum nr 24 – całkowita likwidacja w 2005r. Uczniowie przeniesieni do Gimnazjum nr 25. Budynek oddany do dyspozycji Miasta.
- Zespół Szkół nr 11 – rozwiązanie zespołu. Przeniesienie SP nr 39 do SP nr 2 (brak naboru do klas sportowych). Wcielenie do GM nr 25 oddziałów GM nr 24.
- Zespół Szkół Nr 3 – rozwiązanie zespołu w 2005r. XIII LO klasy integracyjne przeniesione do Zespołu Szkół nr 19, oddziały masowe przeniesione do XII LO. Likwidacja Szkoły Podstawowej nr 43. Przeniesienie oddziałów i włączenie do Zespołu nr 17 (SP nr 19).
- Szkoła Podstawowa nr 25 – ograniczona do oddziałów integracyjnych. Dotychczasowy obwód przeniesiony do SP 38.
- Zespół Szkół Ogrodniczych – rozwiązanie zespołu w 2005r. Szkoły przeniesione i włączone do ZS Spożywczych. Likwidacja internatu. Budynek przekazany do dyspozycji Miasta.

- Zespół Szkół Chemicznych – ograniczenie naboru do XIV LO. Przeniesienie nauki do budynku przy ul. Łukasiewicza i opuszczenie budynku na terenie Zachemu.

/ akta kontroli str. 592 - 593 /

Pismem znak WES.716/03 z dnia 1.12.2004r., Dyrektor Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy, przekazał „Propozycję reorganizacji sieci szkół w roku szkolnym 2004/2005” do konsultacji Przewodniczącemu Komisji Międzyzakładowej Pracowników Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, Przewodniczącemu Zarządu Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz Przewodniczącemu Komisji Międzyzakładowej Wolnego Związku Zawodowego „Solidarność-Oświata”.

/ akta kontroli 594- 605; 607-608 i 610-611 /

Przewodniczący Zarządu Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego pismem Nr 35-02/ZO-ŚS/05 z dnia 28.01.2005r. poinformował Dyrektora Wydziału, że przedstawiony projekt reorganizacji sieci szkół i placówek wychowawczo-opiekuńczych opiniuje negatywnie w całości. Ponadto poinformował, że podejmując taką decyzję Zarząd uwzględnił :

- konieczność likwidacji prawie 250 etatów kalkulacyjnych, w tym 125 pedagogicznych i 122 niepedagogicznych,
- niejasność kryteriów doboru placówek, które mają podlegać likwidacji, przeniesieniu lub restrukturyzacji,
- brak wyrazistej długofalowej polityki oświatowej Miasta, co powoduje stan ciągłego niepokoju nie tylko wśród pracowników, ale również całego środowiska,
- związek wyraża pogląd, iż celowym byłoby wykorzystanie niżu demograficznego dla poprawy warunków nauki i pracy,
- czynienie oszczędności na oświacie jest działaniem pozornym, odsuwającym tylko w czasie konieczność wydatkowania znacznie większych kwot na resocjalizację i opiekę.

/ akta kontroli str. 606 /

Przewodniczący Komisji Międzyzakładowej Wolnego Związku Zawodowego „Solidarność-Oświata” pismem L.dz. 166/KM-I.I/05 z dnia 7.02.2005r. zwrócił się do Przewodniczącej Rady Miasta Bydgoszczy o zdjęcie z porządku obrad XLI sesji Rady Miasta w dniu 9 lutego 2005r. punktów dotyczących uchwał Rady w sprawie zamiaru likwidacji lub zamiaru przekształceń placówek oświatowo-wychowawczych, ponieważ – jak podał – nie otrzymał do zaopiniowania projektów tych uchwał, co uznaje za skandaliczną i świadcząca o braku jakiegokolwiek chęci do współpracy z partnerami społecznymi.

/ akta kontroli str. 609 /

Komisja Międzyzakładowa Pracowników Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, nie przedstawiła pisemnego stanowiska w sprawie „Propozycji reorganizacji sieci szkół w roku szkolnym 2004/2005”.

/ akta kontroli str. 611 /

Z dokumentacji znajdującej się w Wydziale Edukacji i Sportu dotyczącej konsultacji społecznych Proponowanej reorganizacji sieci szkół w roku szkolnym 2004/2005 wynikało, że Dyrektor Wydziału w dniu 20 grudnia 2004r. skierował do wszystkich zainteresowanych dyrektorów szkół przewidywanych do likwidacji odrębne pisma, w których podał zasadność tej likwidacji (reorganizacji), nową ofertę edukacyjną w związku z planowaną likwidacją oraz zwrócił się z prośbą o zaopiniowanie tej propozycji przez Radę Szkoły lub Radę Pedagogiczną i Radę Rodziców. Ponadto zwrócił się o wyrażenie opinii w sprawie proponowanej reorganizacji do terytorialnie właściwych Rad Osiedlowych.

/ akta kontroli str. 612 - 626 /

Pismem nr WES.III.0704k-24/04 z dnia 12.12.2004r. Prezydent Miasta Bydgoszczy „Propozycję reorganizacji sieci szkół w roku szkolnym 2004/2005” przedstawił również do konsultacji Kujawsko-Pomorskiemu Kuratorowi Oświaty w Bydgoszczy. W sprawie tej następnie prowadzona była pomiędzy Prezydentem Miasta Bydgoszczy i Kujawsko-Pomorskim Kuratorem Oświaty, dodatkowa korespondencja wyjaśniająca niejasności co do zgłoszonych propozycji zmian w sieci bydgoskich placówek oświatowych..

/ akta kontroli str. 627 - 635 /

Z dokumentacji znajdującej się w Biurze Rady Miasta Bydgoszczy wynikało, że w związku przesłaną do konsultacji społecznej „Propozycją reorganizacji sieci szkół w roku szkolnym 2004/2005” do Przewodniczącej Komisji Edukacji Rady Miasta Bydgoszczy skierowane zostały liczne skargi i protesty, i tak np.:

- **Rada Szkoły Podstawowej nr 6**, w piśmie z dnia 21.12.2004r. zgłosiła swój stanowczy protest w związku z planowaną likwidacją tej placówki. Poinformowała Przewodniczącą Komisji, że od dwóch lat nauka w szkole prowadzona jest w ogromnym stresie, ponieważ już po raz drugi podejmowane są działania zmierzające do likwidacji szkoły, natomiast w bieżącym roku szkolnym podjęto ogromny wysiłek aby podnieść poziom świadczonej usługi edukacyjnej oraz wskaźniki ekonomiczne placówki. W załączniku do tego pisma wymienionych zostało kolejno 15 argumentów, które w ocenie jego autorów przemawiają za odstąpieniem od likwidacji, w tym m.in. to, że jest to placówka z 70-letnią tradycją, korzystnie zlokalizowana, aktywnie współpracuje z Radą Osiedla, uzyskuje dobre wyniki itp.

/ akta kontroli str. 636 - 639 /

- **Rada Rodziców przy Zespole Szkół Odzieżowych i XVI Liceum Ogólnokształcącego**, w piśmie z dnia 21.12.2004r. poinformowała, że jest zbulwersowana planami likwidacji placówki, gdyż jest to szkoła z tradycjami i w pełni spełnia oczekiwania zarówno dzieci jak i rodziców. Ponadto uważa, że likwidacja szkoły w tak dużej dzielnicy jak Fordon jest absurdem i jej likwidacja zmusi młodzież z tej dzielnicy, do dojazdu do centrum miasta i narazi je na dodatkowe koszty i stratę czasu niezbędnego do nauki.

/ akta kontroli str. 640 - 664 /

- **Rada Rodziców Gimnazjum nr 24**, w dniu 20.12.2004r. skierowała list otwarty, w którym zgłosiła swoje zaniepokojenie planowanym połączeniem dwóch gimnazjów Nr 24 i Nr 25, apelując aby nie eksperymentować na ich dzieciach, które są w wieku 13-16 lat, a więc w trudnym okresie dojrzewania. Jako jeden z argumentów przeciw temu projektowi podano to, że Gimnazjum nr 24 ma bogatą ofertę pozaedukacyjną, oraz posiada Certyfikat Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Jakości, natomiast planowane połączenie dwóch gimnazjów spowoduje naukę dzieci w systemie dwuzmianowym i tym samym rodzice stracą kontrolę nad sposobem spędzania czasu przez ich dzieci.

/ akta kontroli str. 665 - 688 /

- **Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski oraz pracownicy Zespołu Szkół nr 3**, w dniu 14.12.2004r. zgłosili protesty w sprawie planowanej likwidacji Zespołu. W protestach tych m.in. podniesiono, że Szkoła jest jedyną placówką oświatową w dzielnicy Brdyujście, w której mieści się siedziba Rady Osiedla, odbywają się zebrania Rady Mieszkańców, seniorów i emerytów. Szkoła organizuje dla lokalnej społeczności imprezy środowiskowe. Jest to w zasadzie jedyne miejsce życia kulturalnego. Ponadto budynek szkolny spełnia wszelkie wymogi do prowadzenia oddziałów integracyjnych, posiada salę gimnastyczną, salę rehabilitacyjną z pełnym wyposażeniem, świetlicę, salę komputerową, kuchnię, bibliotekę ze szkolnym centrum informacyjnym. W rejonie zamieszkują rodziny wieloletnie znajdujące się wręcz w tragicznej

sytuacji materialnej. Szkoła przy udziale MOPS-u refunduje bezpłatne obiady dla uczniów, a należy podkreślić, że dla większości dzieci z rejonu tej szkoły jest to jedyny ciepły posiłek w ciągu dnia.

/ akta kontroli str. 689 - 739 /

- **Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski Rada Pedagogiczna Zespołu Szkół Ogrodniczych**, w dniu 16.12.2004r. zwróciła się do Przewodniczącej Komisji Edukacji z prośbą o zapoznanie się z argumentami przemawiającymi za pozostawieniem tej szkoły w sieci oświatowej Miasta. W piśmie tym podano, że z ubolewaniem stwierdzają, iż władze miejskie nie zauważają tych argumentów. Po próbach likwidacji tej szkoły w 2001r. udowodniono, że szkoła stale się rozwija i za rok szkolny 2001/2002 znalazła się na 15 miejscu w województwie i na 191 miejscu w kraju w rankingu „Rzeczpospolitej”. Ponadto poinformowano, że argumenty przytoczone przez Dyrektora Wydziału Edukacji, iż wytypowane do likwidacji placówki mają problemy z naborem i tylko częściowo wykorzystują szkolne pomieszczenia, nie dotyczą ich szkoły, bowiem klasy liczą średnio po 36 uczniów, szkoła prowadzi atrakcyjne kierunki nauczania tj. agrobiznes, agroturystykę, urządzenie terenów zielonych, florystykę. W trosce o poziom kształcenia, prowadzona jest współpraca z różnymi instytucjami krajowymi i regionalnymi.

/ akta kontroli str. 740 - 807 /

Poza w/wym., protesty w sprawie zaniechania planowanej likwidacji szkół, zgłoszone zostały również przez **Rady Rodziców przy Szkole Podstawowej nr 9, Zespole Szkół Chemicznych i Zespole Szkół nr 11, Szkole Podstawowej nr 8.**

/ akta kontroli str. 808 - 836 /

Z protokołu Nr 38/05 z posiedzenia Komisji Edukacji Rady Miasta z dnia 8.02.2004r. wynikało, że na posiedzeniu tym, zorganizowanym z udziałem przedstawicieli społeczności placówek oświatowych objętych propozycjami likwidacji (reorganizacji) w szkolnym 2004/2005, analizowano przygotowany przez Wydział Edukacji i Sportu, „Projekt uchwały Rady Miasta w Bydgoszczy w sprawie zamiaru likwidacji niektórych placówek oświatowo- wychowawczych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz”.

Z projektu tej uchwały wynikało, że w miejsce wstępnie proponowanej likwidacji **10** placówek oświatowych, aktualnie proponuje się likwidację **8** placówek oświatowych, a mianowicie:

- Szkołę Podstawową nr 8 przy Placu Kościeleckich 8,
- Szkołę Podstawową nr 9 przy ul. Tatrzańskiej 21,
- Szkołę Podstawową nr 39 Sportową przy ul. Fredry ,

- XIV Liceum Ogólnokształcące przy ul. Łukasiewicza 3,
- Internat Zespołu Szkół Chemicznych przy ul. Łukasiewicza 3,
- Internat Zespołu Szkół Odzieżowych przy ul. Fordońskiej 430,
- Technikum Ekonomiczne nr 2 przy ul. Kaliskiej 10
- Szkołę Podstawową nr 25 przy ul. Grzymały-Siedleckiego 11, celem przekształcenia jej w szkołę integracyjną.

/ akta kontroli str. 837 – 867 /

Z protokołu tego wynikało, że Komisja Edukacji wydała pozytywną opinię w sprawie zamiaru likwidacji 2 placówek oświatowych, tj. w sprawie:

- zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej nr 8 przy Placu Kościeleckich 8,
- zamiaru likwidacji Internatu Zespołu Szkół Odzieżowych przy ul. Fordońskiej 430,

W sprawie zamiaru likwidacji 5 placówek Komisja wydała opinie negatywne, tj. w sprawie :

- zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej nr 9 przy ul. Tatrzańskiej 21,
- zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej nr 39 Sportowej przy ul. Fredry ,
- zamiaru likwidacji XIV Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Łukasiewicza 3,
- zamiaru likwidacji Internatu Zespołu Szkół Chemicznych przy ul. Łukasiewicza 3,
- zamiaru likwidacji Technikum Ekonomicznego nr 2 przy ul. Kaliskiej 10,

W sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej nr 25 przy ul. Grzymały-Siedleckiego 11, celem przekształcenia jej w szkołę integracyjną, w związku z wynikiem głosowania : 0 głosów „za”, 0 głosów „przeciw” 5 głosów „wstrzymujących”, Komisja Edukacji nie wydała opinii.

/ akta kontroli str. 365 – 374 /

Z protokołu Nr XLI/05 z Sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 9 lutego 2005r. wynikało, że na tej Sesji Rady rozpatrywane były „Projekty uchwał o zamiarze likwidacji 8 placówek oświatowych (Szkoły Podstawowej nr 8, Szkoły Podstawowej nr 9, Szkoły Podstawowej nr 39, XIV Liceum Ogólnokształcącego, Internatu Zespołu Szkół Odzieżowych, Zespołu Szkół Chemicznych, Technikum Ekonomicznego i przekształcenia Szkoły Podstawowej nr 25 w szkołę integracyjną).

Rada Miasta Bydgoszczy, w wyniku przeprowadzonej dyskusji i rozważeniu wniosków zgłaszanych przez radnych, ostatecznie podjęła uchwały w sprawie zamiaru likwidacji 3 placówek oświatowych, a mianowicie:

- **Uchwałę Nr XLI/900/05** w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej nr 8 przy Placu Kościeleckich 8,
/ akta kontroli str. 872 - 878 /
- **Uchwałę Nr XLI/901/05** w sprawie zamiaru likwidacji Internatu Zespołu Szkół Odzieżowych przy ul. Fordońskiej 430,
/ akta kontroli str. 879 - 882 /
- **Uchwałę Nr XLI/902/05** w sprawie zamiaru przekształcenia Szkoły Podstawowej nr 25 przy ul. Grzymały Siedleckiego 11 w szkołę integracyjną.
/ akta kontroli str. 883 - 888 /

Z protokołu Nr XLIII/05 z Sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 23 lutego 2005r. wynikało, że na sesji tej podjęte zostały 3 uchwały o likwidacji w/wym. placówek oświatowych, co bliżej omówiono w p-cie 2 protokołu z niniejszej kontroli.

Na podstawie materiałów opracowanych przez Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy, dotyczących reorganizacji sieci placówek oświatowych w roku szkolnym 2003/2004 i 2004/2005, analiz ekonomicznych dotyczących finansowania tych placówek, projektów uchwał o zamiarze likwidacji niektórych placówek, projektów uchwał o likwidacji, uzasadnień do tych uchwał oraz protokołów z posiedzeń Komisji Edukacji i z Sesji Rady Miasta Bydgoszczy ustalono, że głównym argumentem, przemawiającym za podjęciem przez Radę Miasta Bydgoszczy w roku szkolnym 2003/2004 uchwał o likwidacji 9 placówek oświatowych i w roku szkolnym 2004/2005 3 następnych placówek był niż demograficzny oraz czynnik ekonomiczny (wzrost kosztów utrzymania placówek oświatowych przy spadku ilości uczniów), natomiast przeciw, to generalnie brak akceptacji rodziców, oraz kadry pedagogicznej w likwidowanych placówkach. Szczegółowe informacje o przyczynach przemawiających za likwidacją, jak i przeciw likwidacji poszczególnych placówek w roku szkolnym 2003/2004 i 2004/2005, przedstawia następująca tabela:

L.p.	Nazwa likwidowanej szkoły, (placówki oświatowo – wychowaw- czej)	Przyczyny przemawiające za likwidacją	Przyczyny przemawiające za niedokonywaniem likwidacji
1.	Przedszkole Nr 1	1/ niż demograficzny oraz małe zainteresowanie rodziców tą placówką (74 dzieci) 2/ konieczność oszczędności finansowych (stały wzrost kosztów utrzymania publicznych przedszkoli) 3/ możliwość przeniesienia dzieci do pobliskiego przedszkola Nr 68, w którym było 77 wolnych miejsc.	brak przyczyn
2.	Przedszkole Nr 65	1 / niż demograficzny i corocznie malejąca liczba urodzeń, 2/ konieczność oszczędności finansowych, 3/ możliwość rozśrodkowania dzieci do innych pobliskich przedszkoli (Nr 9,18)	brak akceptacji rodziców oraz Rady Pedagogicznej
3.	Gimnazjum Nr 11	1./niż demograficzny, mała liczba dzieci w rejonie – 2 oddziały 2/ możliwość rozdzielenia obwodu szkoły bez konieczności dowożenia (G 24, G 52), 3/możliwość poprawy wykorzystania bazy oświatowej.	brak akceptacji rodziców oraz Rady Szkoły
4.	Technikum Elektryczne na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Kopernika 1	1/porządkowanie kształcenia w zawodach 2/możliwość zapewnienia pełnego wykorzystania budynku ZS Mechanicznych nr 2, poprzez połączenie kształcenia w zawodach mało atrakcyjnych dla młodzieży – mechanicznych i elektrycznych.	j. w.
5.	Technikum Zawodowe dla Dorosłych na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Kopernika 1	1/ szkoła kształciła na podbudowie dawnej ponadpodstawowej szkoły zasadniczej kolejowej , nastąpił brak zapotrzebowania na te zawody ,zaniechano więc przekształcenia tej szkoły z mocy prawa w szkołę ponadgimnazjalną.	j. w.
6.	Policealne Studium Informatyczne dla Dorosłych przy ul. Kopernika 1	1/ możliwość j kształcenia w tym zawodzie w innych placówkach (Policealne Studium Organizacji i Zarządzania i centra kształcenia ustawicznego)	j. w.
7.	Technikum Elektryczne na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Stawowej 41	1/ racjonalizacja wykorzystania bazy oświatowej (kształcenie elektryków przeniesiono do ZS Mechanicznych nr 2 , rezygnując z kształcenia elektryków w tym typie szkoły przy ul. Stawowej 41.	brak przyczyn
8.	Technikum Budowlane na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Pestalozjego 18	1/brak zainteresowania tym typem szkoły, absolwenci zasadniczych szkół budowlanych podejmują naukę w szkołach dla dorosłych.	j. w.
9.	Technikum Mechaniczne na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Św. Trójcy 37	1/ małe zainteresowanie tym typem szkoły 2/ Zaniechano przekształcenia z mocy prawa w szkołę ponadgimnazjalną	j. w.
10.	Szkoła Podstawowa Nr 8	1/ niż demograficzny, 2/ malejąca subwencja oświatowa, 3/ zły stan techniczny budynku szkoły, 4/ brak sali gimnastycznej, sala zastępcza, 5/ mała popularność szkoły (część uczniów z tego okręgu uczęszczała do innych szkół), 6/ stosunkowo mała ilość uczniów (314), co ułatwiało rozśrodkowanie uczniów do innych pobliskich szkół (SP Nr 31, SP 41 SP 47 SP 56, SP 58), 7/ położenie szkoły u zbiegu ruchliwych ulic.	brak akceptacji rodziców oraz Rady Pedagogicznej Szkoły
11.	Internat Zespołu Szkół Odzieżowych przy ul. Fordońskiej 430	1/niewielkie zainteresowanie uczniów naborem do tej placówki, 2/ wysoki koszt utrzymania placówki, spowodowany małym naborem) 3/ możliwość przyjęcia uczniów spoza miasta do innych niedociążonych internatów lub burs	brak przyczyn
12.	Szkoła Podstawowa Nr 25 przy ul. A. Grzymały - Siedleckiego 11	1/ możliwość stworzenie kompleksu szkół integracyjnych (docelowo powołanie liceum), 2/ budynek przystosowany do potrzeb uczniów niepełnosprawnych (zlikwidowane bariery architektoniczne, basen rehabilitacyjny, kadra przygotowana do pracy z uczniami niepełnosprawnymi. 3/ możliwość skierowania uczniów z dotychczasowego obwodu tej szkoły do pobliskiej SP nr 38.	j. w.

/ akta kontroli str. 889 /

2. *Legalność postępowania w przygotowaniu i podjęciu uchwały w sprawie likwidacji szkół i placówek oświatowych.*

Z protokołu Nr XXIII/2004 z Sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 lutego 2004r. wynikało, że w tym dniu podjęte zostały przez Radę uchwały w sprawie likwidacji 3 placówek oświatowych, a mianowicie:

- Uchwała Nr XXIII/476/04 w sprawie likwidacji z dniem 31 sierpnia 2004r. Przedszkola nr 1 przy ul. Obrońców Bydgoszczy 2 (wynik głosowania: 24 głosy „za”, 1 głos „przeciw”, brak „wstrzymujących”). Projekt tej uchwały został w dniu 23.02.2004r. pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Edukacji.

/ akta kontroli str. 125 – 168 i 890 - 901 /

- Uchwała Nr XXIII/478/04 w sprawie likwidacji z dniem 31 sierpnia 2004r. Przedszkola nr 65 przy ul. Sandomierskiej 18 (wynik głosowania: 23 głosy „za”, 2 głosy „przeciw”, 4 głosy „wstrzymujące”). Projekt tej uchwały został w dniu 23.02.2004r. negatywnie zaopiniowany przez Komisję Edukacji.

/ akta kontroli str. 125 – 168 i 902 - 919 /

- Uchwała Nr XXIII/482/04 w sprawie reorganizacji i rozwiązania Zespołu Szkół nr 13 „Copernicanum” oraz likwidacji Gimnazjum nr 11 (wynik głosowania: 26 głosów „za”, 2 głosy „przeciw”, 1 głos „wstrzymujący”). Projekt tej uchwały został w dniu 23.02.2004r. pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Edukacji.

W § 1 uchwały postanowiono - zlikwidować : 1/Liceum Profilowane Elektryczne, 2/Technikum Elektryczne, 3/Zasadniczą Szkołę Zawodową Elektryczną. Likwidację tych szkół (poprzez niedokonywanie naboru do klas pierwszych) rozpocząć 1 września 2004r. a zakończyć odpowiednio 31 sierpnia 2006r., 31 sierpnia 2007r. i 31 sierpnia 2006.

W § 2 uchwały postanowiono - zlikwidować Gimnazjum nr 11 przy ul. Kopernika 1. Likwidację tej szkoły (poprzez niedokonywanie naboru do klas pierwszych) rozpocząć 1 września 2004r. a zakończyć 31 sierpnia 2006r.

W dniu 26 maja 2004r. podjęta została przez Radę Miasta Bydgoszczy Uchwała Nr XXIX/666/2004 zmieniająca Uchwałę Nr XXIII/482/04 z dnia 25 lutego 2004r. w sprawie reorganizacji i rozwiązania Zespołu Szkół nr 13 „Copernicanum” oraz likwidacji Gimnazjum nr 11, w wyniku, której zmieniono treść § 1 tej uchwały, tj. w miejsce poprzedniego postanowienia o „likwidacji” 3 w/wym. szkół ponadpodstawowych, zmieniono na „nie dokonywać naboru w roku szkolnym 2004/2005”.

W uzasadnieniu do Uchwały Nr XXIX/666/2004 podano, że **Wojewoda Kujawsko –Pomorski wydał w dniu 31 marca 2004r. rozstrzygnięcie nadzorcze nr 8/2004, w którym stwierdził nieważność § 1 Uchwały Nr XXIII/482/04.** Zagadnienie to bliżej omówiono w p-cie 2 niniejszego protokołu kontroli.

/ akta kontroli str. 125 – 168 i 920 – 959 /

Z protokołu Nr XXIV/2004 z Sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 marca 2004r. wynikało, że w tym dniu podjęte zostały przez Radę uchwały w sprawie likwidacji 6 następnych placówek oświatowych, a mianowicie:

- Uchwała Nr XXIV/519/04 w sprawie likwidacji Technikum Elektrycznego przy ul. Stawowej 41 (wynik głosowania: 24 głosy „za”, 1 głos „przeciw”, brak „wstrzymujących”). Projekt tej uchwały został w dniu 24.02.2004r. pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Edukacji.
W § 1 uchwały postanowiono, że likwiduje się Technikum Elektryczne na podbudowie programowej szkoły zasadniczej.
W § 2 uchwały postanowiono - rozpocząć likwidację z dniem 1 września 2004r. Postępowanie likwidacyjne zakończyć z dniem 31 sierpnia 2007r.
W § 3 uchwały postanowiono - począwszy od roku szkolnego 2004/2005 nie dokonywać naboru do klas pierwszych.

/ akta kontroli str. 182 – 202 i 1003 - 1008 /

- Uchwała Nr XXIV/521/04 w sprawie likwidacji Technikum Elektrycznego przy ul. Kopernika 1 (wynik głosowania: 24 głosy „za”, 1 głos „przeciw”, brak „wstrzymujących”). Projekt tej uchwały został w dniu 24.02.2004r. pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Edukacji.
W § 1 uchwały postanowiono, że likwiduje się Technikum Elektryczne na podbudowie programowej szkoły zasadniczej.
W § 2 uchwały postanowiono - likwidację rozpocząć z dniem 1 września 2004r. Postępowanie likwidacyjne zakończyć z dniem 31 sierpnia 2007r.
W § 3 uchwały postanowiono - począwszy od roku szkolnego 2004/2005 nie dokonywać naboru do klas pierwszych.

/ akta kontroli str. 182 – 202 i 960 - 996 /

- Uchwała Nr XXIV/522/04 w sprawie likwidacji Technikum Zawodowego dla Dorosłych przy ul. Kopernika 1 (wynik głosowania: 24 głosy „za”, 1 głos „przeciw”, brak „wstrzymujących”). Projekt tej uchwały został w dniu 24.02.2004r. pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Edukacji.
W § 1 uchwały postanowiono, że likwiduje się Technikum Zawodowe dla Dorosłych na podbudowie programowej szkoły zasadniczej.

W § 2 uchwały postanowiono-likwidację rozpocząć z dniem 1 września 2004r. Postępowanie likwidacyjne zakończyć z dniem 31 sierpnia 2006r.
W § 3 uchwały postanowiono - począwszy od roku szkolnego 2004/2005 nie dokonywać naboru do klas pierwszych.

/ akta kontroli str. 182 – 202 i 997 - 999 /

- Uchwała Nr XXIV/523/04 w sprawie likwidacji Policealnego Studium Informatycznego dla Dorosłych przy ul. Kopernika 1 (wynik głosowania: 24 głosy „za”, 1 głos „przeciw”, brak „wstrzymujących”). Projekt tej uchwały został w dniu 24.02.2004r. pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Edukacji.

W § 1 uchwały postanowiono, że likwiduje się Policealne Studium Informatyczne dla Dorosłych na podbudowie programowej szkoły zasadniczej.

W § 2 uchwały postanowiono - likwidację rozpocząć z dniem 1 września 2004r. Postępowanie likwidacyjne zakończyć z dniem 31 sierpnia 2005r.

W § 3 uchwały postanowiono - począwszy od roku szkolnego 2004/2005 nie dokonywać naboru do klas pierwszych.

/ akta kontroli str. 182 – 202 i 1000 - 1002 /

- Uchwała Nr XXIV/527/04 w sprawie likwidacji Technikum Budowlanego przy ul. Pestalozziego 18 (wynik głosowania: 24 głosy „za”, 1 głos „przeciw”, brak „wstrzymujących”). Projekt tej uchwały został w dniu 24.02.2004r. pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Edukacji.

W § 1 uchwały postanowiono, że likwiduje się Technikum Budowlane na podbudowie programowej szkoły zasadniczej.

W § 2 uchwały postanowiono - rozpocząć likwidację z dniem 1 września 2004r. Postępowanie likwidacyjne zakończyć z dniem 31 sierpnia 2007r.

W § 3 uchwały postanowiono - począwszy od roku szkolnego 2004/2005 nie dokonywać naboru do klas pierwszych.

/ akta kontroli str. 182 – 202 i 1009 - 1014 /

- Uchwała Nr XXIV/554/04 w sprawie likwidacji Technikum Mechanicznego przy ul. Św. Trójcy 37 (wynik głosowania: 24 głosy „za”, 1 głos „przeciw”, brak „wstrzymujących”). Projekt tej uchwały został w dniu 24.02.2004r. pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Edukacji.

W § 1 uchwały postanowiono, że likwiduje się Technikum Mechaniczne na podbudowie programowej szkoły zasadniczej.

W § 2 uchwały postanowiono - rozpocząć likwidację z dniem 1 września 2004r. Postępowanie likwidacyjne zakończyć z dniem 31 sierpnia 2007r.

W § 3 uchwały postanowiono - począwszy od roku szkolnego 2004/2005 nie dokonywać naboru do klas pierwszych,

/ akta kontroli str. 182 – 202 i 1015 - 1020 /

Z protokołu Nr XLIII/05 z Sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 9 lutego 2005r. wynikało, że w tym dniu podjęte zostały przez Radę uchwały w sprawie likwidacji 3 kolejnych placówek oświatowych, a mianowicie:

- Uchwała Nr XLIII/923/05 w sprawie przekształcenia Szkoły Podstawowej nr 25 w Szkołę Podstawową nr 25 Integracyjną (wynik głosowania: 23 głosy „za”, brak głosów „przeciw”, 4 głosy „wstrzymujące”). Projekt tej uchwały został w dniu 21.02.2005r. pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Edukacji.

W § 1 uchwały postanowiono od dnia 1 września 2005r. nie dokonywać naboru do oddziałów Szkoły Podstawowej nr 25 nie będących integracyjnymi.

W § 2 uchwały postanowiono m.in., że w strukturze organizacyjnej Szkoły Podstawowej nr 25 na skutek stopniowego wygaszania oddziałów obwodowych po 2010 roku będą tylko oddziały integracyjne.

W § 3 uchwały postanowiono - obwód Szkoły Podstawowej włączyć z dniem 1 września 2005r. do obwodu Szkoły Podstawowej nr 38 przy ul. Węgierskiej 11, dla oddziałów integracyjnych Szkoły Podstawowej nr 25 jest Miasto Bydgoszcz.

W § 4 uchwały postanowiono - przekształcić z dniem 1 września 2010 r. Szkołę Podstawową nr 25 w Szkołę Podstawową nr 25 Integracyjną.

/ akta kontroli str. 375 - 461 i 1021 – 1049 /

- Uchwała Nr XLIII/923/05 w sprawie likwidacji z dniem 31 sierpnia 2005r. Internatu Zespołu Szkół Odzieżowych przy ul. Fordońskiej 430 (wynik głosowania: 23 głosy „za”, brak głosów „przeciw”, 4 głosy „wstrzymujące”). Projekt tej uchwały został w dniu 21.02.2005r. pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Edukacji.

/ akta kontroli str. 375 - 461 i 1050 – 1060 /

- Uchwała Nr XLIII/926/05 w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej nr 8 przy Placu Kościeleckich 8 (wynik głosowania: 17 głosów „za”, 7 głosów „przeciw”, 3 głosy „wstrzymujące”). Projekt tej uchwały został w dniu 21.02.2005r. pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Edukacji.

W § 1 uchwały postanowiono, że Szkołę Podstawową nr 8 likwiduje się z dniem 31 sierpnia 2005r.

W § 2 uchwały postanowiono, że oddziały dotychczasowej Szkoły Podstawowej nr 8 z dniem 1 września włącza się do Szkoły Podstawowej nr 41 przy ul Traugutta 12.

/ akta kontroli str. 375 - 461 i 1061 – 1113 /

Zgodnie z postanowieniami art. 59 ust. 1. i 2 ustawy o systemie oświaty, szkoła mogła być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu oraz po wypełnieniu obowiązku powiadomienia o tym zamiarze, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji szkoły, rodziców uczniów i właściwego kuratora oświaty.

W toku kontroli dokonano szczegółowej analizy dokumentacji wszystkich 12 placówek oświatowych, których uchwały o likwidacji podjęte zostały na podstawie art. 59 1 i 5 ustawy o systemie oświaty przez Radę Miasta Bydgoszczy w roku szkolnym 2003/2004 i 2004/2005. Wyniki tej analizy przedstawia poniższa tabela:

Tryb powiadamiania rodziców i kuratora oświaty o zamiarze likwidacji szkoły

L.p.	Nazwa likwidowanej szkoły (placówki oświatowej)	Data i numer uchwały rady o zamiarze likwidacji	Kto dokonał czynności powiadomienia o zamiarze likwidacji	Data dokonania powiadomienia	
				rodziców	kuratora oświaty
1	2	3	4	5	6
1.	Przedszkole Nr 1 przy ul. Obrońców Bydgoszczy 2	18.01.2004r. Nr XXII/463/04	Dyrektor Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy. uchwałę Rady o zamiarze likwidacji przedszkola rodzicom przekazała Dyrektor Przedszkola.	25. 02. 2004r.	15. 01. 2004r.
2.	Przedszkole Nr 65 przy ul. Sandomierskiej 18	18.01.2004r. Nr XXII/463/04	Dyrektor Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy. uchwałę Rady o zamiarze likwidacji przedszkola rodzicom przekazała Dyrektor Przedszkola.	25.02.2004r.	15. 01. 2004r.
3.	Gimnazjum Nr 11 przy ul. Kopernika 1	18.01.2004r. Nr XXII/463/04	Dyrektor Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy. uchwałę Rady o zamiarze likwidacji szkoły poprzez jej wygaszanie od roku 2004/2005 przekazał rodzicom Dyrektor Szkoły.	27. 02. 2004 r.	15. 01. 2004r.
4.	Technikum Elektryczne na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Kopernika 1	brak uchwały o zamiarze likwidacji szkoły	brak powiadomień	-	-
5.	Policealne Studium Informatyczne dla Dorosłych przy ul. Kopernika 1	brak uchwały o zamiarze likwidacji szkoły	brak powiadomień	-	-

1	2	3	4	5	6
6.	Technikum Zawodowe dla Dorosłych na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Kopernika 1	brak uchwały o zamiarze likwidacji szkoły	brak powiadomień	-	-
7.	Technikum Elektryczne na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Stawowej 41	brak uchwały o zamiarze likwidacji szkoły	brak powiadomień	-	-
8.	Technikum Budowlane na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Pestalozzkiego 18	brak uchwały o zamiarze likwidacji szkoły	brak powiadomień	-	-
9.	Technikum Mechaniczne na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Św. Trójcy 37	brak uchwały o zamiarze likwidacji szkoły	brak powiadomień	-	-
10.	Szkoła Podstawowa Nr 8 przy Placu Kościeleckich 8	9. 02. 2005r. Nr XLI /900/ 05	Prezydent Miasta Bydgoszczy uchwałę Rady o zamiarze likwidacji szkoły rodzicom przekazał Dyrektor Szkoły.	17. 02. 2005r.	9. 02. 2005r.
11.	Internat Zespołu Szkół Odzieżowych przy ul. Fordońskiej 430	9. 02. 2005r. Nr XLI /900/ 05	Prezydent Miasta Dyrektor Szkoły uchwałę Rady o zamiarze likwidacji placówki wywiesił na szkolnej tablicy ogłoszeń.	17. 02. 2005r.	9. 02. 2005r.
12.	Szkoła Podstawowa Nr 25 przy ul. Grzymały-Siedleckiego 11	9. 02. 2005r. Nr XLI /900/ 05	Prezydent Miasta Bydgoszczy uchwałę Rady o zamiarze likwidacji szkoły rodzicom przekazał Dyrektor Szkoły.	25.02.2005r.	9. 02. 2005r.

/ akta kontroli str. 627 – 635 i 890 - 1115 /

Z powyższej tabeli wynika, że w 3 przypadkach, tj. w przypadku: Szkoły Podstawowej nr 8, Internatu Zespołu Szkół Odzieżowych przy ul. Fordońskiej 430 i Szkoły Podstawowej nr 25 przy ul. Grzymały-Siedleckiego 11, rodzice dzieci oraz kurator oświaty powiadomieni zostali zgodnie z wymogami określonymi w art. 59 ust.1 ustawy o systemie oświaty. Dotyczyło placówek o których likwidacji postanowiono w roku szkolnym 2004/2005.

W 3 przypadkach, tj. w przypadku: Przedszkola nr 1 przy ul. Obrońców Bydgoszczy 2, Przedszkola nr 65 przy ul. Sandomierskiej 18 i Gimnazjum nr 11 przy ul. Kopernika 1, o zamiarze likwidacji placówki kurator oświaty powiadomiony został przez Dyrektora Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy, przed podjęciem przez Radę Miasta Bydgoszczy stosownej uchwały w tej sprawie. Rodzice o zamiarze likwidacji tych placówek, zostali natomiast poinformowani w terminie oraz trybie określonym w art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty.

W 6 przypadkach, tj. w przypadku: Technikum Elektrycznego na podbudowie programowej szkoły zawodowej przy ul. Kopernika 1, Technikum Zawodowego dla Dorosłych na podbudowie programowej szkoły zawodowej przy ul. Kopernika 1, Policealnego Studium Informatycznego dla Dorosłych przy ul. Kopernika 1, Technikum Elektrycznego na podbudowie programowej szkoły zawodowej przy ul. Stawowej 41, Technikum Budowlanego na podbudowie programowej szkoły zawodowej przy ul. Pestolezziego 18, Technikum Mechanicznego na podbudowie programowej szkoły zawodowej przy ul. Św. Trójcy 37, nie dokonano powiadomień o których mowa w art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty.

Z dokumentacji dot. likwidacji w/wym. 6 szkół wynikało, że w sprawach tych Rada Miasta Bydgoszczy nie podejmowała uchwał o zamiarze ich likwidacji, lecz w dniu 24.03.2004r. na XXIV Sesji Rady Miasta, bezpośrednio podjęła uchwały o likwidacji tych szkół w trybie art. 59.

/ akta kontroli str. 960 - 1020 /

Zgodnie z art. 59. ust. 2 ustawy o systemie oświaty, szkoła lub placówka oświatowo-wychowawcza prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego mogła być zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty.

Z dokumentacji 12 szkół (placówek), wobec których w badanym okresie podjęte zostały uchwały likwidacyjne wynikało, że Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty w Bydgoszczy, działając na podstawie art. 59 ust.2 ustawy o systemie oświaty, pozytywnie zaopiniował zamiar likwidacji 6 szkół, a mianowicie:

- Postanowieniem Nr WO-8/04 z dnia 20 stycznia 2004r., pozytywnie zaopiniował zamiar likwidacji **Przedszkola nr 1** przy ul. Obrońców Bydgoszczy 2 (Uchwała Nr XXII/463/04 Rady Miasta w Bydgoszczy w sprawie zamiaru likwidacji tego przedszkola podjęta została w dniu 18.02.2004r.),

/ akta kontroli str. 868 – 871 i 895 – 896 /

- Postanowieniem Nr WO-9/04 z dnia 20 stycznia 2004r., pozytywnie zaopiniował zamiar likwidacji **Przedszkola nr 65** przy ul. Sandomierskiej 18 (Uchwała Nr XXII/463/04 Rady Miasta w Bydgoszczy w sprawie zamiaru likwidacji tego przedszkola podjęta została w dniu 18.02.2004r.),

/ akta kontroli str. 868 – 871 i 908 – 909 /

- Postanowieniem Nr WO-9/04 z dnia 20 stycznia 2004r., pozytywnie zaopiniował zamiar przekształcenia i rozwiązania Zespołu Szkół nr 13 „Copernicanum” przy ul. Kopernika 1 i likwidacji Gimnazjum nr 11 przy ul. Kopernika 1 (Uchwała Nr XXII/463/04 Rady Miasta w Bydgoszczy w sprawie zamiaru likwidacji tego gimnazjum podjęta została w dniu 18.02.2004r.),

/ akta kontroli str. 868 - 871 i 933 – 934 /

- Postanowieniem Nr WO-5/04 z dnia 20 stycznia 2004r., pozytywnie zaopiniował zamiar likwidacji **Szkoły Podstawowej nr 8** przy Placu Kościeleckich 8,

/ akta kontroli str. 1068 – 1069 /

- Postanowieniem Nr WO-6/04 z dnia 20 stycznia 2004r., pozytywnie zaopiniował zamiar przekształcenia **Szkoły Podstawowej nr 25** przy ul. Grzymały-Siedleckiego 11 w Szkołę Podstawową nr 25 Integracyjną,

/ akta kontroli str. 1028 – 1029 /

- Postanowieniem Nr WO-7/04 z dnia 20 stycznia 2004r., pozytywnie zaopiniował zamiar likwidacji **Internatu Zespołu Szkół Odzieżowych** przy ul. Fordońskiej 430,

/ akta kontroli str. 1054 – 1055 /

W pozostałych 6 przypadkach (tj. w przypadku: Technikum Elektrycznego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Kopernika 1, Technikum Zawodowego dla Dorosłych przy ul. Kopernika 1, Policealnego Studium Informatyczne dla Dorosłych przy ul. Kopernika 1, Technikum Elektrycznego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Stawowej 41, Technikum Budowlanego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Pestalozzkiego 18, Technikum Mechanicznego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Św. Trójcy 37), opinie Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty w trybie art. 59 ust. 2 ustawy o systemie oświaty, nie zostały wydane (brak wniosku organu prowadzącego o wydanie opinii w tych sprawach).

Kontrolującej przedstawiono pismo Prezydenta Bydgoszczy z dnia 23.02.2004r., Nr WES.0704k-4/04, adresowane do Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty w Bydgoszczy, z którego wynikało, że do Kuratora przesłano – celem zaopiniowania - tabelaryczne zestawienie dotyczące naboru do szkół gimnazjalnych na rok szkolny 2004/2005 wraz z podaniem specjalności i zawodów oraz proponowanymi przekształceniami sieci szkolnictwa zawodowego, w którym m.in.

przedstawiona została propozycja wygaszania 3 szkół (Technikum Elektrycznego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Stawowej 41, Technikum Budowlanego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Pestalozziego 18, Technikum Mechanicznego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Św. Trójcy 37). W przypadku 3 szkół (Technikum Elektrycznego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Kopernika 1, Technikum Zawodowego dla Dorosłych przy ul. Kopernika 1, Policealnego Studium Informatyczne dla Dorosłych przy ul. Kopernika 1), nie przedstawiono w tym dokumencie żadnych propozycji.

Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty w piśmie nr WKPiU-0713/4/04/HB z dnia 8.03.2004r. skierowanym do Prezydenta Bydgoszczy poinformował, że postanowił pozytywnie zaopiniować przedstawiony projekt naboru do szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych dla Miasta Bydgoszczy w roku szkolnym 2004/2005 wraz ze specjalnościami i zawodami oraz proponowanymi przekształceniami sieci szkół szkolnictwa zawodowego. W piśmie tym jednak wskazał, że podstawę prawną do wydania przedmiotowej opinii stanowił art. 39 ust. 5 ustawy o systemie oświaty oraz art. 2c ust.4 ustawy z dnia 8 stycznia 1999r. Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz. U. Nr 12, poz. 96 ze zm.).

/ akta kontroli str. 974 - 996 /

Kontrolująca działając podstawie art.40 ust.1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2001r Nr 85, poz. 937 ze zm.), zwróciła się do Dyrektora Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy o udzielenie wyjaśnień w następujących sprawach:

- 1/ jakie były przyczyny i na jakiej podstawie, Dyrektor Wydziału w dniu **15.01.2004r.** zwrócił się z pismem WES.0704K/02/04 do Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty w Bydgoszczy, o wyrażenie opinii w sprawie likwidacji 3 placówek oświatowych (Przedszkola nr 1, Przedszkola nr 65 i Gimnazjum nr 11), skoro uchwała rozpoczynająca procedurę prawną likwidacji tych jednostek, (Uchwała Nr XXII/463 Rady Miasta Bydgoszczy w sprawie zamiaru ich likwidacji), podjęta została w dniu **18.02.2004r.**
- 2/ dlaczego w dniu 24.03.2004r. na XXIV Sesji Rady Miasta Bydgoszczy, przedstawione zostały projekty uchwał w sprawie likwidacji, w trybie art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty 6 szkół (tj.: Technikum Elektrycznego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Kopernika 1, Technikum Zawodowego dla Dorosłych przy ul. Kopernika 1, Policealnego Studium Informatyczne dla Dorosłych przy ul. Kopernika 1, Technikum Elektrycznego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Stawowej 41, Technikum Budowlanego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Pestalozziego 18, Technikum Mechanicznego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Św. Trójcy 37), jeżeli w tych sprawach nie były wcześniej podjęte przez Radę Miasta Bydgoszczy uchwały o zamiarze likwidacji

tych szkół. Ponadto o wyjaśnienie przyczyn, dla których nie dokonano powiadomienia kuratora oświaty o zamiarze likwidacji tych szkół w trybie art. 59 ustawy o systemie oświaty i z dniem 1 września 2004r. rozpoczęto ich likwidację, bez uzyskania w tej sprawie pozytywnej opinii kuratora oświaty.

/ akta kontroli str. 1116 - 1118

Dyrektor Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy Pan M. S. wyjaśnił, co następuje:

- 1/ Każda planowana reorganizacja sieci placówek poprzedzona była cyklem rozmów i konsultacji prowadzonych z różnymi podmiotami. Jednym z nich, istotnym ze względu na sprawowany nadzór pedagogiczny i przewidywany ustawą obowiązek opiniowania, jest Kurator Oświaty. Radni oczekiwali zajęcia stanowiska przez Kuratora przed rozpoczęciem rozpatrywania zgłaszanych inicjatyw zmian w obrębie sieci szkół. Zgodnie z obowiązującym Statutem Miasta Bydgoszczy projekty uchwał były przygotowywane i przedstawiane Przewodniczącemu Rady Miasta z co najmniej trzytygodniowym wyprzedzeniem. Przewodniczący Rady otrzymane projekty uchwał kierował na posiedzenia merytorycznych komisji. Radni oczekiwali przedstawiania obok projektu uchwały i uzasadnienia, również stanowisk innych uprawnionych organów, w tym Kuratora Oświaty. Powyższa praktyka doprowadziła do wcześniejszego, w stosunku do podejmowanych uchwał, pozyskiwania stanowiska Kuratora Oświaty.

- 2/ Likwidacja 6 szkół ponadpodstawowych, w których brakowało opinii kuratora oświaty, miała ścisły związek z realizacją postanowień ustawy z dnia 8 stycznia 1999 r. Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz.U. nr 12, poz. 96 ze zm.). Przepisy tej ustawy określiły terminarz dokonywania przekształceń szkół i wskazywały na graniczne okresy funkcjonowania poszczególnych typów szkół. W art. 2c ust. 4 powołanej ustawy postanowiono, iż z dniem 1 września 2004 r. organy prowadzące dotychczasowe technika oraz licea na podbudowie zasadniczej szkoły zawodowej oraz dotychczasowe szkoły ponadpodstawowe dla dorosłych – przekształca je w typy szkół ponadgimnazjalnych, o których mowa.... Taka regulacja wskazywała, iż ustawodawca nie przewidywał istnienia techników oraz liceów na podbudowie zasadniczej szkoły zawodowej po wskazanej dacie. Ustawa nie odnosiła się do sytuacji, w której organ prowadzący nie przewidywał przekształcenia szkoły, lecz zamierzał ją zlikwidować. W takim przypadku należało odwołać się do regulacji ogólnej zawartej w art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 ze zm.), przewidującym możliwość zlikwidowania szkoły przez organ prowadzący. Stosując wskazany przepis należało jednak mieć na uwadze okoliczność, iż ustawa

z 8 stycznia 1999 r. nie przewidywała prowadzenia szkół po 1 września 2004 roku.

Powyższe powiązanie przepisów nakazywało przeprowadzenie analizy celowości dokonywania czynności przewidzianych w zdaniu drugim art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty.

Jeżeli wolą ustawodawcy było zakończenie nauczania w określonym typie szkoły, to bezcelowe byłoby zawiadamianie o zamiarze likwidacji rodziców, uczniów, Kuratora Oświaty oraz organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego. Okoliczność zakończenia nauczania w określonym typie szkoły nie była bowiem decyzją organu prowadzącego, lecz wolą ustawodawcy.

Podobnie należało odnieść się do obowiązku przewidzianego w art. 59 ust. 2, stanowiącym, iż szkoła może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii Kuratora Oświaty. Uznaliśmy więc, że wskazany przepis nie może być zastosowany w omawianych przypadkach z tej przyczyny, iż stanowiłby o możliwości wydania negatywnej opinii, która skutkowałaby koniecznością dalszego prowadzenia szkoły.

/ akta kontroli str. 1119 - 1120 /

Z pisma znak WPriN.IV.0911-8/04 z dnia 31.03.2004r. Wojewody Kujawsko-Pomorskiego wynikało, że w dniu tym wydane zostało na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) rozstrzygnięcie nadzorcze nr 8/2004, stwierdzające nieważność uchwały Rady Miasta Bydgoszczy nr XXIII/482/04 z dnia 25 lutego 2004r. w sprawie reorganizacji i rozwiązania Zespołu Szkół nr 13 „Copernicanum” w Bydgoszczy oraz likwidacji Gimnazjum nr 11 w Bydgoszczy. W uzasadnieniu tej uchwały podano, że :

- Rada Miasta Bydgoszczy podejmując w dniu 25 lutego 2004r. uchwałę nr XXIII/482/04 postanowiła o reorganizacji i rozwiązaniu Zespołu Szkół nr 13 „Copernicanum” oraz likwidacji Gimnazjum nr 11 w Bydgoszczy. W toku badania zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, że została ona podjęta z rażącym naruszeniem przepisu art. 59 ust. 2 i 2 a ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 1996r. Nr 67, poz. 329 ze zm.).
- ze stanowiska Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty, przedstawionego w sprawie przedmiotowej uchwały wynika, iż Miasto Bydgoszcz w dniu 16 stycznia 2004r. złożyło do Kuratora wnioski o zaopiniowanie projektu uchwały wraz z uzasadnieniem w sprawie przekształcenia i rozwiązania Zespołu Szkół nr 13 „Copernicanum”. W dniu 30 stycznia 2004r. Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty wydał na podstawie przepisu art. 59 ust.2, 2b i 6 ustawy o systemie oświaty pozytywną opinię w sprawie zamiaru

przekształcenia i rozwiązania Zespołu Szkół nr 13 „Copernicanum” w Bydgoszczy oraz likwidacji Gimnazjum nr 11 w Bydgoszczy.

- Kurator wykazał, iż zgodnie zapisem § 1 ust.1 uchwały nr XXIII/482/04 Rada Miasta Bydgoszczy postanowiła zlikwidować Profilowane Liceum Elektryczne, Technikum Elektryczne i Zasadniczą Szkołę Zawodową Elektryczną. Jednocześnie podniósł, iż **przedstawiony uprzednio do zaopiniowania projekt uchwały nie stanowił o likwidacji szkół, o którym mowa we wskazanym wyżej zapisie uchwały nr XXIII/482/04 z dnia 25 lutego 2004r.**
- zdaniem Kuratora Oświaty w myśl przepisu art. 59 ust. 2 i 2a ustawy o systemie oświaty, wskazane szkoły mogą być zlikwidowane przez organ prowadzący wyłącznie po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora. Jednakże kurator przed wydaniem swojej opinii, w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie lub w profilu kształcenia ogólnozawodowego, jest obowiązany zasięgnąć opinii odpowiednio wojewódzkiej lub powiatowej rady zatrudnienia, a także ministra do spraw zdrowia (szkoły medyczne): ministra właściwego do spraw środowiska (szkoły leśne), ministra właściwego do spraw transportu i ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej. (szkoły, o których mowa w art. 32 b ustawy).
- reasumując, Miasto Bydgoszcz nie uzyskało wymaganej prawem pozytywnej opinii Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty w sprawie zlikwidowania Profilowanego Liceum Elektrycznego, Technikum Elektrycznego, Elektrycznej Zasadniczej Szkoły Zawodowej prowadzących kształcenie zawodowe. W związku z powyższym Rada Miasta Bydgoszczy podejmując § 1 uchwały nr XXIII/482/04 z dnia 25 lutego 2004r. w sprawie reorganizacji i rozwiązania Zespołu Szkół nr 13 „Copernicanum” w Bydgoszczy oraz likwidacji Gimnazjum nr 11 w Bydgoszczy w sposób rażąco naruszyła przepisy art.59 ust.2 i 2a ustawy o systemie oświaty, co skutkuje stwierdzeniem nieważności § 1 uchwały.

/ akta kontroli 927 – 929 /

W dniu 26 maja 2004 r. podjęta została Uchwała Nr XXIX/666/04 Rady Miasta Bydgoszczy, zmieniająca uchwałę Nr XXIII/482/04 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 lutego 2004r. w sprawie reorganizacji i rozwiązania Zespołu Szkół nr 13 „Copernicanum” w Bydgoszczy oraz likwidacji Gimnazjum nr 11 w Bydgoszczy. Z treści tej uchwały wynikało, że **dotychczasowy § 1 uchwały Nr XXIII/482/04, w brzmieniu :**

§ 1. 1. Zlikwidować:

a/ Liceum Profilowane Elektryczne,

b/Technikum Elektryczne,

c/Zasadniczą Szkołę Zawodową Elektryczną.

2. Rozpocząć likwidację szkół wymienionych w § 1 ust.1 z dniem 1 września 2004r.

Postępowanie likwidacyjne zakończyć odpowiedni:

a/ w Liceum Profilowanym Elektrycznym – 31 sierpnia 2006r.

b/ w Technikum Elektrycznym – 31 sierpnia 2007r.

c/ w Zasadniczej Szkole Zawodowej Elektrycznej – 31 sierpnia 2006r.

3. Począwszy od roku szkolnego 2004/2005 nie dokonywać naboru do klas pierwszych szkół wymienionych w § 1 ust. 1.

4. Struktura organizacyjna szkół wymienionych w § 1 ust.1 obejmuje w kolejnych latach:

a/ w roku szkolnym 2004/2005 oddziały klas II-IV,

b/ w roku szkolnym 2005/2006 oddziały klas III-IV,

c/ w roku szkolnym 2006/2007 oddziały klasy IV.

otrzymał brzmienie:

„ W roku szkolnym 2004/2005 nie dokonywać naboru do:

a/ Liceum Profilowanego Elektrycznego,

b/ Technikum Elektrycznego,

c/ Zasadniczej Szkoły Zawodowej Elektrycznej.”

/ akta kontroli 930 - 932 /

Z-ca Dyrektora Wydziału Edukacji i Sportu Pan L [REDACTED] L [REDACTED] wyjaśnił, że z uwagi na wolę Rady Miasta Bydgoszczy aby budynek Zespołu Szkół nr 13 „Copernicanum” przy ul. Kopernika 1 przekazać w przyszłości na rzecz Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, w/wym. szkoły będą w roku szkolnym 2005/2006 likwidowane. W przypadku pozostałych szkół wchodzących w skład Zespołu Szkół Nr 13 „Copernicanum” tj. Gimnazjum Nr 11, Technikum Elektrycznego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej, Technikum Zawodowego dla Dorosłych na podbudowie programowej szkoły zasadniczej i Policealnego Studium Informatycznego dla Dorosłych, uchwały o likwidacji zostały podjęte zostały już w 2004r. i likwidacja tych jednostek, poprzez ich wygaszanie, jest już prowadzona od 1.09.2004r.

/ akta kontroli str. 930 /

3. Skutki podjętych przez Radę Miasta uchwał o likwidacji szkół (placówek).

Zgodnie z postanowieniami art. 17 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, obowiązkiem organu prowadzącego szkoły jest zorganizowanie sieci publicznych szkół w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego. W art.17 ust. 2 i 3 postanowiono, że droga dziecka z domu do szkoły nie może przekraczać:

- 1) 3 km - w przypadku uczniów klas I-IV szkół podstawowych;
- 2) 4 km - w przypadku uczniów klas V i VI szkół podstawowych oraz uczniów gimnazjów.

Jeżeli droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka, przekracza te odległości, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu lub zwrot kosztów przejazdu środkami komunikacji publicznej.

W art.17 ust. 4 postanowiono, że rada gminy ustala plan sieci publicznych szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez gminę, a także określa granice obwodów publicznych szkół podstawowych i gimnazjów.

W badanym okresie w Mieście Bydgoszczy zlikwidowane zostało 1 gimnazjum oraz 2 szkoły podstawowe, w związku z czym Rada Miasta zobowiązana była dzieciom uczęszczającym do tych szkół, zapewnić spełnianie obowiązku szkolnego w innych szkołach, zgodnie z wymogami określonymi w art. 17 ust.1, 2 i 3 oraz określić nowe granice obwodów publicznych szkół podstawowych i gimnazjów.

W uzasadnieniu do Uchwały Nr XXXIII/482/04 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 lutego 2004r. w sprawie reorganizacji i rozwiązania Zespołu Szkół nr 13 „Copernicanum” oraz likwidacji Gimnazjum nr 11, podano m.in., że rozwiązanie Zespołu nie ograniczy młodzieży dostępności do szkół. Gimnazjum nr 11 do dnia 31 sierpnia będzie wygaszane. Dotychczasowy obwód zostanie podzielony pomiędzy Gimnazjum nr 24 przy ul. Kościuszki 37a oraz Gimnazjum nr 52 przy ul Cichej 59. W strukturze Gimnazjum 11 oprócz dwóch oddziałów, do których uczęszczają dzieci zamieszkujące w obwodzie tej szkoły (około 50 uczniów), znajdują się trzy oddziały rekrutujące młodzież z terenu całego miasta. Podjęcie decyzji o wygaszaniu tej szkoły spowoduje przejście tej grupy osób do innych gimnazjów w Bydgoszczy, zwiększając w nich liczebność w poszczególnych oddziałach.

/ akta kontroli.str. 920 - 922 /

W dniu 15 grudnia 2004r. podjęta została przez Radę Miasta Bydgoszczy Uchwała Nr XXXVIII/853/04 zmieniająca uchwałę w sprawie sieci gimnazjów publicznych na terenie miasta Bydgoszczy oraz granic ich obwodów. W uchwale tej

podano, że obwód Gimnazjum nr 11 przy ul. Kopernika 1 włączony zostaje do obwodu -Gimnazjum nr 24 przy ul. Kościuszki 37a oraz Gimnazjum nr 52 przy ul. Cichej 59. Gimnazjum nr 11 jako obwodowe pozostaje do dnia 31.08.200r. tylko dla roczników 1989 i 1990.

W uzasadnieniu do tej uchwały podano, że zmiany w szkolnictwie wprowadzone zarówno przepisami ustawy z dnia 8 stycznia 1999r. – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz.U. nr 12, poz. 96 ze zm.), jak i uchwałami przyjętymi przez Radę Miasta Bydgoszczy wymuszają konieczność dokonania aktualizacji sieci gimnazjów na terenie Bydgoszczy. Obwody ulegają weryfikacji z powodu likwidacji szkół lub zmiany lokalizacji. Uchwała sieciowa uwzględnia wszystkie zmiany, które mają wpływ na kształt poszczególnych obwodów, wyznaczając zakres odpowiedzialności dyrektorów w zakresie egzekwowania obowiązku szkolnego.

/ akta kontroli str. 1122 – 1137 /

W uzasadnieniu do Uchwały Nr XLIII/923/05 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 23 lutego 2005r. w sprawie przekształcenia Szkoły Podstawowej nr 25 w Szkołę Podstawowa nr 25 Integracyjną podano m.in. że Szkoła Podstawowa nr 25, która wraz z Gimnazjum nr 38 Integracyjnym wchodzi w skład Zespołu Szkół nr 19 przy ul. A. Grzymały – Siedleckiego 11, zaniechałaby w roku szkolnym 2005/ 2006 naboru do klas pierwszych obwodowych. W wyniku reorganizacji dotychczasowy obwód Szkoły Podstawowej nr 25 zostałby przydzielony do Szkoły Podstawowej nr 38 przy ul. Węgierskiej 11. Analiza danych demograficznych wykazuje, że w placówce tej po przyjęciu dodatkowych uczniów warunki nauki nie ulegną pogorszeniu. Uczniowie klasy I rozpocząłoby naukę w nowej szkole, a uczniowie klas II – VI ukończyliby naukę w dotychczasowym miejscu i aktualnej strukturze. Obwodem dla Szkoły Podstawowej nr 25 Integracyjnej byłoby całe miasto.

W wyniku proponowanych zmian poprawie ulegną warunki nauki w Zespole Szkół nr 19, a baza lokalowa Szkoły Podstawowej nr 38 będzie lepiej wykorzystana. W bieżącym roku szkolnym Zespół Szkół nr 19 liczy 50 oddziałów, w których uczy się 1015 uczniów. Współczynnik zmianowości wynosi 1,35. Do Szkoły Podstawowej 38 uczęszcza 460 dzieci. Jest 18 oddziałów, a współczynnik zmianowości wynosi 0,78. W nowym roku szkolnym liczba oddziałów w Zespole Szkół nr 19 zmniejszy się do 47, a w Szkole Podstawowej nr 38 zwiększy do 21.

Przeprowadzona w ten sposób reorganizacja pozwoli w pełni wykorzystać posiadaną bazę lokalową na potrzeby osób niepełnosprawnych i optymalnie zagospodarować bazę oświatową tej części Miasta Bydgoszczy.

/ akta kontroli str. 1021 - 1023 /

W uzasadnieniu do Uchwały Nr XLIII/926/05 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 23 lutego 2005r. w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej nr 8 podano m.in. że jest to jedna z mniej licznych placówek tego typu w mieście. Obecnie do Szkoły

Podstawowej nr 8 uczęszcza 314 uczniów (284 uczniów do oddziałów klas I – VI i 32 do oddziału „O”). Analiza demograficzna wykazuje, że w najbliższych latach sytuacja nie ulegnie zmianie. Z chwilą likwidacji Szkoły Podstawowej nr 8 dotychczasowy obwód zostałby podzielony pomiędzy Szkołę Podstawową nr 41 przy ul. Traugutta 12, Szkołę Podstawową nr 56 przy ul. Bośniackiej 3, Szkołę Podstawową nr 58 przy ul. Gdańskiej 53a, Szkołę Podstawową nr 31 (Zespół Szkół nr 10) przy ul. Karłowicza 2 oraz Szkołę Podstawową nr 47 (Zespół Szkół nr 25) przy ul. Czartoryskiego 18. Uczniowie klas I rozpoczęliby naukę w szkołach wynikających z nowego podziału obwodów. Natomiast uczniowie kontynuujący naukę w klasach II – VI przeszliby z dniem 1 września 2005 roku do Szkoły Podstawowej nr 41. Jeżeli liczba uczniów w tych oddziałach nie zmniejszy się to nie nastąpi ich łączenie. W wyniku likwidacji Szkoły Podstawowej nr 8 w roku szkolnym 2005/ 2006 liczba oddziałów w Szkole Podstawowej nr 41 wzrośnie do około 31. Liczba ta, z każdym rokiem będzie malała i po pięciu latach powinna wrócić do obecnego stanu - 21 oddziałów. Spowoduje to przejściowe wydłużenie czasu pracy szkoły. Współczynnik zmianowości może wzrosnąć do około 1,5.

Pomimo, że w szkołach, które przejmą obwód Szkoły Podstawowej nr 8 uczy się zdecydowanie więcej uczniów (w Szkole Podstawowej nr 41 jest 543 uczniów, w Szkole Podstawowej nr 56 jest 422 uczniów, w Szkole Podstawowej nr 58 jest 571 uczniów, w Szkole Podstawowej nr 31 w Zespole Szkół nr 10 jest 572 uczniów oraz w Szkole Podstawowej nr 47 w Zespole Szkół nr 25 jest 473 uczniów), wszystkie posiadają odpowiednie warunki do przyjęcia uczniów ze zlikwidowanej szkoły. Przejęcie uczniów z rejonu Szkoły Podstawowej nr 8 nie wpłynie na pogorszenie warunków nauki i pracy w tych placówkach ani nie ograniczy powszechnej dostępności do szkół.

Likwidacja jednej placówki pozwoli zwiększyć stopień wykorzystania bazy pozostałych szkół i wpłynie na racjonalizację kosztów ich utrzymania. Roczny koszt utrzymania jednego ucznia w Szkole Podstawowej nr 8 wyniósł w 2004 roku 4.492,79 zł. Subwencja oświatowa, która wynosi 2.644,24 zł, wystarczyła na pokrycie 58,8 % tej kwoty. Miasto dopłaciło różnicę tj. 1.848,55 zł na jednego ucznia.

/ akta kontroli str. 1061 - 1063 /

W dniu 30 marca 2005r. podjęta została przez Radę Miasta Bydgoszczy Uchwała Nr XLIV/958/05 zmieniająca uchwałę w sprawie sieci szkół podstawowych publicznych na terenie miasta Bydgoszczy oraz granic ich obwodów. W uchwale tej podano, że obwód szkoły Podstawowej nr 25 przy ul. Grzymały Siedleckiego 11 włączony został w całości do obwodu szkoły Podstawowej nr 38 przy ul. Węgierskiej nr 11. Obwód Szkoły Podstawowej nr 8 przy Placu Kościeleckich zostaje podzielony i włączony do obwodów 5 innych szkół, tj.: Szkoły Podstawowej nr 31 przy ul. Karłowicza 2, Szkoły Podstawowej nr 41 przy ul. Traugutta 12, Szkoły Podstawowej nr 47 przy ul. Czartoryskiego 18, Szkoły Podstawowej nr 56 przy ul. Bośniackiej 3 i Szkoły Podstawowej nr 58 przy ul. Gdańskiej 53.

W uzasadnieniu do tej uchwały podano, że zmiany w szkolnictwie wprowadzone zarówno przepisami ustawy z dnia 8 stycznia 1999r. – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz.U. nr 12, poz. 96 ze zm.), jak i uchwałami przyjętymi przez Radę Miasta Bydgoszczy wymuszają konieczność dokonania aktualizacji sieci szkół podstawowych na terenie Bydgoszczy. Obwody ulegają weryfikacji z powodu likwidacji szkół, przekształcenia oraz powstania nowych ulic. Uchwała sieciowa uwzględnia wszystkie zmiany, które mają wpływ na kształt poszczególnych obwodów, wyznaczając zakres odpowiedzialności dyrektorów w zakresie egzekwowania obowiązku szkolnego.

/ akta kontroli str. 1138 – 1211 /

Nowa oferta edukacyjna (opiekuńczo-wychowawcza) określona została również przez Radę Miasta Bydgoszczy w uchwałach likwidacyjnych, dotyczących dwóch przedszkoli, sześciu szkół ponadpodstawowych oraz w przypadku zlikwidowanego internatu, co bliżej omówiono w p-cie 2 protokołu kontroli.

/ akta kontroli str. 890-891; 902-903; 960-961; 997-998; 1000-1001; 1003-1004; 1009-1010 i 1115-1116 /

Z treści uchwał likwidacyjnych oraz uchwał o nowych obwodach szkół podstawowych i gimnazjów, nie wynikało czy dokonując w latach szkolnych 2003/2004 i 2004/2005 likwidacji niektórych szkół i następnie ustalając nowy plan sieci szkół podstawowych i gimnazjów, analizowano zgodność nowej oferty edukacyjnej z wymogami określonymi w art. 17 ust. 1,2 i 3 ustawy o systemie oświaty.

Zapytany w tej sprawie Dyrektor Wydziału Edukacji i Sportu Pan M. S. wyjaśnił, że dokonując reorganizacji poszczególnych placówek oświatowych na przestrzeni lat 2003 – 2005 szczególną wagę przykładano do procesu przygotowywania propozycji likwidacji i przekształceń. Ze względu na doniosłość społeczną tych zagadnień Radni Rady Miasta życzyli sobie przeprowadzania szerokich konsultacji uprzedzających podejmowanie przez nich decyzji dotyczących zamiaru likwidacji (przekształcenia), jak i samej likwidacji. Zamiarem niektórych Radnych było nawet przeprowadzanie lokalnego referendum, które miało dać im podstawy do wypowiedzania się odnośnie podejmowania powyższych czynności. Siłą rzeczy nacisk ze strony osób opracowujących reorganizację i przygotowujących projekty uchwał musiał być rozłożony na okresy: poprzedzający uchwały o zamiarze likwidacji oraz o likwidacji. W obu wymienionych okresach przedstawiciele Prezydenta Miasta brali udział w szeregu spotkań z zainteresowanymi gremiami, np. dyrektorami bezpośrednio zainteresowanymi placówek, członkami Komisji Edukacji (podczas posiedzeń Komisji oraz poza nimi), Kuratorem Oświaty i jego pracownikami, radami pedagogicznymi, radami szkół i placówek, radami rodziców,

radami osiedli, a także w spotkaniach ze społecznościami szkół, w których brało udział nawet po kilkaset osób spośród grup wymienionych powyżej.

W trakcie tych spotkań szeroko i szczegółowo omawiano wszelkie aspekty przygotowywanych propozycji. Mocne i słabe strony były akcentowane w zależności od zajętego stanowiska. We wszystkich tych spotkaniach przewijał się wątek dostępności dzieci i młodzieży do placówek oświatowych, rozumiany inaczej na poziomie szkół ponadgimnazjalnych (ponadpodstawowych) oraz placówek obwodowych – szkół podstawowych i gimnazjów. W tej pierwszej grupie, dla osób przygotowujących reorganizację, istotne było zapewnienie odpowiedniej ilości miejsc do nauki w specjalnościach i zawodach umożliwiającym kontynuowanie rozpoczętej nauki oraz podejmowanie dalszego kształcenia zgodnie z wcześniej wybraną orientacją. W drugiej grupie najistotniejszym elementem było zapewnienie możliwości kształcenia w placówce oddalonej o ustawowo określoną odległość od miejsca zamieszkania dziecka. Przy omawianiu tego zagadnienia posługiwano się planami Miasta z naniesioną dodatkowo podziałką obrazującą w odpowiedniej skali ewentualną drogę do przebycia przez dziecko idące do szkoły. Ponieważ we wszystkich przypadkach droga ta była krótsza (często kilkakrotnie) od określonej w ustawie, nie kładziono na ten aspekt dodatkowo nacisku, ograniczając się jedynie do stwierdzeń, że zachowana zostanie dostępność do szkół. Kwestia zachowania odpowiedniej odległości od szkoły (lub w przypadku niezachowania tej odległości podjęcia zobowiązania do ponoszenia obciążeń z tym związanych) była na tyle oczywista i nigdy nie wzbudziła kontrowersji, że w prezentacji elektronicznej przygotowanej w bieżącym roku dla radnych nie zamieszczono na mapach dodatkowo podziałki określającej ustawowe odległości, ograniczając się jedynie do wskazania poszczególnych części Bydgoszczy bezpośrednio przylegających do likwidowanych lub przekształcanych placówek oraz do omówienia implikacji związanych z proponowanymi zmianami, wraz z odniesieniem się do zachowania przez uczniów ustawowych odległości w drodze do szkoły. Z tych samych powodów, nie zamieszczano również w uchwałach informacji, iż proponowane zmiany spełniają wymogi odpowiedniego zapisu ustawy.

/ akta kontroli str. 1119 - 1121 /

Jako dowód prowadzonych analiz, przedstawiono dyskietkę z elektroniczną prezentacją reorganizacji sieci w 2005 r. oraz okazano jedną z map z naniesioną skalą obrazującą ustawową odległość jaką może pokonać uczeń w drodze do szkoły. Materiały te jak wyjaśniono, wykorzystywane były do prezentacji zagadnienia podczas odbywanych spotkań z zainteresowanymi gremiami, przed podjęciem uchwał likwidacyjnych.

/ akta kontroli str. 1122 /

4. Stan oraz zagospodarowanie majątku po zlikwidowanych szkołach (placówkach).

Z treści uchwał o likwidacji niektórych szkół (placówek) wynikało, że w badanym okresie ostatecznie zlikwidowane zostały 2 jednostki oświatowe (Przedszkole nr 1 i Przedszkole nr 65). Pozostałe jednostki są stopniowo wygaszane (Gimnazjum nr 11 przy ul. Kopernika 1, Technikum Elektrycznego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Kopernika 1, Technikum Zawodowego dla Dorosłych przy ul. Kopernika 1, Policealne Studium Informatyczne dla Dorosłych przy ul. Kopernika 1, Technikum Elektrycznego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Stawowej 41, Technikum Budowlanego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Pestalozziego 18, Technikum Mechanicznego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Św. Trójcy 37, Szkoła Podstawowa nr 25), względnie ich likwidacja nastąpi dopiero z dniem 31 sierpnia 2005r. (Szkoła Podstawowa Nr 8 przy Placu Kościeleckich 8, Internat Zespołu Szkół Odzieżowych przy ul. Fordońskiej 430).

Poza w/wym. 2 przedszkolami, w badanym okresie nastąpiło również ostateczne zakończenie likwidacji Szkoły Podstawowej nr 59 przy ul. Kijowskiej 7.

W dniu 25 lutego 2004r. Rada Miasta Bydgoszczy podjęła Uchwałę Nr XXIII/484/04 zmieniającą Uchwałę Nr XXII/669/2000 z dnia 29 marca 2000 r. w sprawie likwidacji tej szkoły. W § 1 tej uchwały postanowiono, aby postępowanie likwidacyjne Szkoły Podstawowej Nr 59 zakończyć z dniem 31 sierpnia 2004r.

W toku kontroli dokonano analizy dokumentacji dot. sposobu zagospodarowania majątku po zlikwidowanych w/wym. 3 placówkach oświatowych. W wyniku tej analizy ustalono, że stany oraz sposób zagospodarowania majątku w poszczególnych zlikwidowanych jednostkach przedstawiały się następująco:

Przedszkole nr 1

Wartość majątku w tej jednostce na dzień 31.08.2004r., wg spisu z natury wynosiła – **236.293,23 zł**, z tego: budynki – 186.999,18 – zł, maszyny i urządzenia – 5.295,00 zł, wartości niematerialne i prawne – 3.476,32, zbiory biblioteczne – 1.078,56 zł, przedmioty nietrwałe w użytkowaniu – 39.444,17 zł.

Majątek o w/wym. wartości zagospodarowany i rozliczony został w następujący sposób:

- zgodnie z uchwałą Nr XXX/719/04 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 czerwca 2004r. w sprawie darowizny na rzecz Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy nieruchomości gruntowej zabudowanej stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, protokołem zdawczo-odbiorczym z dnia 31.08.2004r., budynki o wartości 186.999,18 zł przekazano Akademii Muzycznej w Bydgoszczy.

- zgodnie z protokółami zniszczeń, dokonano likwidacji zbiorów bibliotecznych oraz części przedmiotów nietrwałych o łącznej wartości – 21.087,27 zł,
- protokołami zdawczo-odbiorczymi przekazano różnym jednostkom oświatowym (głównie przedszkolom) maszyny i urządzenia, wartości niematerialne i prawne oraz przedmioty nietrwałe o łącznej wartości – 28.205,78 zł.

Stan aktywów i pasywów zlikwidowanego Przedszkola nr 9, wg bilansu końcowego na dzień 31.08.2004r., wynosił – „0”.

/ akta kontroli str. 1224 - 1233 /

Przedszkole nr 65

Wartość majątku w tej jednostce na dzień 31.08.2004r., wg spisu z natury oraz ewidencji księgowej, wynosiła – **204.675,46 zł**, z tego: budynki i budowle – 167.460,96 – zł, wartości niematerialne i prawne (programy komputerowe) – 6.577,39 zł, zbiory biblioteczne – 399,45 zł, przedmioty nietrwałe w użytkowaniu – 30.237,66 zł.

Protokołami zniszczeń, dokonano likwidacji majątku o łącznej wartości – 4.077,40zł.

Majątek o łącznej wartości 37.214,50 zł, protokołami zdawczo - odbiorczymi, przekazany został do następujących jednostek:

- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2, majątek o wartości – 12.096,56zł,
- Szkoły Podstawowej nr 57, majątek o wartości – 2.188,58 zł,
- Szkoły Podstawowej nr 26, majątek o wartości – 676,45 zł,
- Przedszkola nr 28, majątek o wartości – 4.894,58 zł,
- Przedszkola nr 61, majątek o wartości – 818,75 zł,
- Przedszkola „Zameczek”, majątek o wartości – 2.788,87 zł,
- MDK nr 1, majątek o wartości – 3.891,03 zł.
- Ośrodka Dzieci Autystycznych, majątek o wartości – 5.511,98 zł.

Budynki i budowle o wartości brutto – 167.460,96 zł i wartości netto – 76.396,91zł (umorzenie – 91.064,05 zł), zgodnie z umową dzierżawy z dnia 25.03.2005r. Miasto Bydgoszcz wydzierżawiło Uniwersytetowi Mikołaja Kopernika w Toruniu –Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy. Umowa zawarta została na okres od 1.04.2005r. do 31.03.2008r. Dzierżawca zobowiązał się płacić miesięczny czynsz w kwocie XXXXXXXXXX

/ akta kontroli str. 1233 - 1242 /

Szkoła Podstawowa nr 59

Wartość majątku w tej jednostce na dzień likwidacji (31.08.2004r.), wynosiła – **1.059.930,65 zł**, z tego: środki trwałe – 836.580,41 zł, wartości niematerialne i prawne – 3.796,78 zł, zbiory biblioteczne – 18.355,76 zł, przedmioty nietrwałe w użytkowaniu – 201.197,70 zł.

Z pisma z dnia 1.09.2004r. XII Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Kijowskiej 7, skierowanego do Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta w Bydgoszczy wynikało, że majątek o w/wym. wartości przejęty został w całości przez to XII Liceum. Budynek Szkoły Podstawowej nr 59 jest również siedzibą XII Liceum Ogólnokształcącego (dawniejszy Zespół Szkół Nr 2).

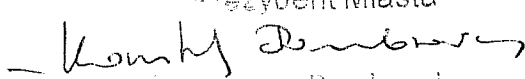
7 akta kontroli str. 1223 /

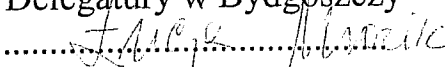
Niniejszy protokół kontroli sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Prezydentowi Miasta Bydgoszczy.

Kontrolująca poinformowała Prezydenta Miasta Bydgoszczy o przysługujących mu prawach w związku z kontrolą, wynikających z ustawy z dnia 23 grudnia 1995r. o Najwyższej Izbie Kontroli (j.t. Dz. U. z 2001r. Nr 85, poz.. 937 ze zm.), a mianowicie o :

- wynikającym z mocy art.55 ust. 1 i 2 ustawy, prawie zgłoszenia w terminie 14 dni od daty otrzymania protokołu kontroli, uzasadnionych zastrzeżeń na piśmie co do ustaleń zawartych w niniejszym protokole kontroli,
- wynikającym z mocy art.57 ust.1 ustawy, prawie odmowy podpisania protokołu z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność, w terminie 7 dni, wyjaśnień dotyczących przyczyn takiej odmowy,
- przysługującym z mocy art. 59 ust. 2 ustawy, prawie złożenia wyjaśnień co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w niniejszym protokole kontroli.

Bydgoszcz, dnia 23. 06 2005r.

Prezydent Miasta

Marcin Dombrowicz

Kontrolująca :
Główny specjalista
kontroli państwowej
Najwyższej Izby Kontroli
Delegatury w Bydgoszczy

Łucja Mrozik